

SKLEP KOMISIJE (EU) 2017/503**z dne 8. novembra 2016****o shemi pomoči SA.39621 2015/C (ex 2015/NN)***(notificirano pod dokumentarno številko C(2016) 7086)***(Besedilo v francoskem jeziku je edino verodostojno)****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi določbami ⁽¹⁾, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

- (1) Komisija je z dopisom z dne 13. novembra 2015 (v nadaljnjem besedilu: sklep o začetku postopka) obvestila francoske organe o svoji odločitvi, da začne postopek na podlagi člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi s tem ukrepom.
- (2) Francoski organi so pripombe k navedenemu dopisu predložili z dopisom dne 17. decembra 2015.
- (3) Sklep Komisije o začetku postopka je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* 2. februarja 2016 ⁽²⁾. Komisija je zainteresirane strani pozvala, naj predložijo pripombe k zadevnemu ukrepu.
- (4) Komisija je prejela pripombe zainteresiranih strani, ki jih je posredovala francoskim organom in jim omogočila, da pojasnijo svoja stališča v zvezi z njimi. Francoski organi so stališča predložili z dopisom z dne 24. maja 2016.
- (5) Komisija je francoskim organom 2. maja 2016 poslala seznam vprašanj, na katera so ti odgovorili z dopisoma z dne 21. junija in 15. julija 2016. 27. julija jim je poslala nov seznam vprašanj, na katera so odgovorili 9. septembra 2016.

2. PODROBEN OPIS UKREPA

- (6) Mehanizem je podrobno opisan v sklepu o začetku postopka. V oddelkih v nadaljevanju je povzetek tega opisa.

2.1 Splošno delovanje mehanizma

- (7) Z zakonom št. 2010-1488 z dne 7. decembra 2010 o novi organizaciji trga električne energije (loi n° 2010-1488 du 7 décembre 2010 relative à la nouvelle organisation du marché de l'électricité, tako imenovani „zakon NOME“) je bila za dobavitelje električne energije, operaterje omrežja za izgube in za porabnike za porabo zunaj pogodbe o dobavi (v nadaljnjem besedilu: dobavitelji) uvedena obveznost, da oskrbo prilagodijo porabi svojih strank, merjeni v moči in energiji, in tako prispevajo k zanesljivosti oskrbe z električno energijo v Franciji. Za izpolnitev te obveznosti mora vsakdo med njimi vsako leto predložiti potrdilo o določenem obsegu zagotovljenih zmogljivosti v skladu s porabo svojih strank ali svojo porabo v času konične porabe.

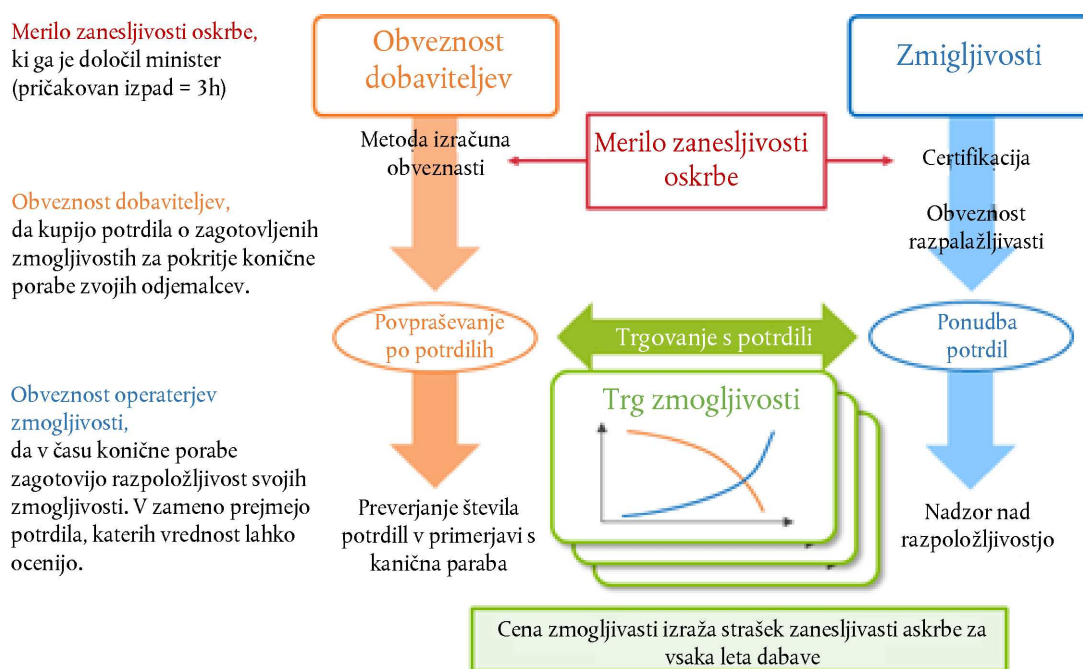
⁽¹⁾ Državna pomoč SA.39621 (2015/C) (ex 2015/NN) – Mehanizem zmogljivosti v Franciji – Poziv k predložitvi pripomb na podlagi člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL C 46, 2.2.2016, str. 35).

⁽²⁾ Glej opombo 1.

- (8) Dobavitelji pridobijo potrdila o zagotovljenih zmogljivostih neposredno glede na lastna sredstva (proizvodni obrati ali zmogljivosti za izravnavo) oziroma jih morajo pridobiti na decentraliziranem trgu od tistih, ki jih posedujejo (torej od operaterjev zmogljivosti, drugih dobaviteljev, borznih trgovcev, porabnikov, ki so svoji lastni dobavitelji itn.).
- (9) Operaterji proizvodnih zmogljivosti ali zmogljivosti za izravnavo (v nadaljnjem besedilu: operaterji zmogljivosti ali operaterji) pa morajo svoje zmogljivosti certificirati pri operaterju javnega prenosnega omrežja električne energije (v nadaljnjem besedilu: RTE). RTE bo operaterjem podelil potrdila o zagotovljenih zmogljivostih v skladu s predvidenim prispevkom njihovih obratov k zmanjšanju tveganja izpada električne energije v času konične porabe.
- (10) S potrdili o zagotovljenih zmogljivostih je mogoče trgovati ali jih prenesti. Dobavitelji bodo lahko za izpolnitev svoje zakonske obveznosti kupili potrdila o zagotovljenih zmogljivostih od operaterjev zmogljivosti na decentraliziranem trgu za potrdila o zagotovljenih zmogljivostih. Splošno delovanje mehanizma je prikazano na sliki 1.

Slika 1

Splošno delovanje mehanizma



Vir: Dopis francoskih organov z dne 2. februarja 2015.

2.2 Obveznosti glede zmogljivosti

2.2.1 Obveznosti dobaviteljev

- (11) Referenčna moč dobavitelja, to je njegova obveznost glede zmogljivosti, se izračuna na podlagi naslednjih načel:
1. upoštevanja porabe, ugotovljene v času konične porabe (tako imenovanem ČKP1) v letu dobave (v nadaljnjem besedilu: LD; vsakokrat eno koledarsko leto);
 2. po eni strani popravka vpliva temperature na porabo (termosenzibilnost) in
 3. po drugi strani popravka izravnane moči certificiranih zmogljivosti, ki se vklopijo v ČKP1.
- (12) Operater prenosnega omrežja vsako leto določi dneve s ČKP1, na podlagi katerih se določi obveznost dobaviteljev glede zmogljivosti na nacionalnem matičnem ozemlju, pri čemer se opira na dnevno nacionalno

predvideno porabo za naslednji dan (na D-1). Vsako leto dobave mora imeti 10 do 15 dni s ČKP1, ki se upoštevajo pri izračunu obveznosti glede zmogljivosti, pri čemer se za izračun obveznosti glede zmogljivosti uporabijo časovna obdobja (7h–15h in 18h–20h) v izbranih dnevih s ČKP1. V posameznem letu je torej 100 do 150 ur konične porabe s ČKP1. Dnevi s ČKP1 se sporočijo dobaviteljem na D-1 pred 10.30.

- (13) Navedena obveznost se ne določi z vnaprejšnjim standardom, temveč na podlagi izmerjenih podatkov, da bi se vsakemu porabniku pripisal njegov dejanski prispevek k tveganju izpada. Za prenos prispevka porabnika k tveganju izpada zaradi njegove termosenzibilnosti se njegova poraba, ugotovljena za leto dobave, prilagodi zato, da se simulira obdobje izjemno hudega mraza, katerega intenziteta je v skladu s tveganjem, proti kateremu se poskuša prek sistema zaščititi (obdobje izjemno hudega mraza, ki se pojavi enkrat na deset let), in tako upošteva merilo zanesljivosti oskrbe, ki so ga določili francoski organi. Merilo glede zanesljivosti oskrbe je bilo določeno z odredbo št. 2006-1170 (décret n° 2006-1170) z dne 20. septembra 2006 in ustreza triurnemu letnemu povprečnemu pričakovanemu izpadu.
- (14) Parametri, na podlagi katerih se bo določila dejanska potreba po potrdilih o zagotovljenih zmogljivostih v letu dobave, bodo objavljeni štiri leta pred letom dobave in se ne bodo spreminjali celotno proračunsko leto, da bi lahko trgovina potekala v nespremenljivem regulativnem okviru in da se zagotovi, da se vrednost proizvoda ne spremeni z zunajtržnim ukrepom. Natančna obveznost posameznega dobavitelja se nato izračuna po letu dobave z uporabo navedenih parametrov.
- (15) Izravnave se lahko upoštevajo z uporabo dveh različnih metod: lahko se zmanjša obseg dobaviteljeve obveznosti glede zmogljivosti z zmanjšanjem porabe („implicitna izravnava“) ali s certifikacijo zmogljivosti za izravnavo („eksplicitna izravnava“). Obveznosti pri obeh navedenih vrstah zmogljivosti za izravnavo se razlikujejo: pri „implicitni izravnavi“ je treba v urah s ČKP1 *dejansko* zmanjšati porabo; medtem ko je treba pri „eksplicitni izravnavi“ zagotoviti razpoložljivost zmogljivosti v urah s ČKP2.
- (16) Nazadnje, francoski organi so določili, da so potrdila o zagotovljenih zmogljivostih povezana s proizvodom ARENH ⁽³⁾ za alternativne dobavitelje, kar bi moralo po njihovem mnenju prispevati k zmanjšanju koncentracije na trgu potrdil o zagotovljenih zmogljivostih.

2.2.2 Obveznosti operaterjev zmogljivosti in načela certifikacije

- (17) Operater vsakega proizvodnega obrata (navedeni mehanizem je tehnološko nevtralen), priključenega na državno prenosno omrežje ali državno distribucijsko omrežje, mora za navedeni obrat pri RTE predložiti vlogo za certifikacijo. Operater vsakega proizvodnega obrata (navedeni mehanizem je tehnološko nevtralen), priključenega na državno prenosno omrežje ali državno distribucijsko omrežje, mora za navedeni obrat pri RTE predložiti vlogo za certifikacijo. Vlogo za certifikacijo je mogoče pri RTE predložiti za vsak obrat za izravnavo ne glede na omrežje, na katero je priključen. Operater zmogljivosti torej najprej oceni obseg svoje razpoložljive zmogljivosti v času konične porabe (tako imenovanem ČKP2) v zadevnem letu dobave.
- (18) Posamezno leto dobave zajema od 10 do 25 dni s ČKP2. Poleg tega dnevi s ČKP1 nujno sovpadajo z dnevi s ČKP2. RTE dneve s ČKP2, ki ne sovpadajo z dnevi s ČKP1, izbere na posamezen dan za naslednji dan na podlagi meril napetosti elektroenergetskega sistema. Zadevna časovna obdobja so ista kot pri dnevih s ČKP1. Posamezno leto torej zajema 100 do 250 ur s ČKP2.
- (19) RTE tedaj izračuna certificirano raven na podlagi predloženih podatkov in metod izračuna, določenih v pravni podlagi mehanizma. Tako se na primer izvedejo popravki, da bi se upoštevala morebitno število zaporednih dni vklopa certificiranih zmogljivosti ali dejanski prispevek k zmanjšanju tveganja izpada zmogljivosti, katere primarni vir energije je izpostavljen meteorološkemu tveganju.
- (20) Operater lahko poleg tega z uporabo sistema ponovnega uravnoteženja spremeni svoje napovedi glede razpoložljivosti za celotno trajanje mehanizma, vključno z letom dobave. Ponovno uravnoteženje ustreza „ponovni certifikaciji“ zmogljivosti in operaterju omogoča, da svoje napovedi prilagodi glede na nove pridobljene informacije o svoji zmogljivosti. Ponovno uravnoteženje se lahko izvede navzgor in navzdol.

⁽³⁾ Accès Régulé à l'Électricité Nucléaire Historique (reguliran dostop do prvotne jedrske energije, ARENH) je pravica dobaviteljev do nakupa električne energije od družbe EDF po regulirani ceni in v količinah, ki jih določi CRE (Commission de régulation de l'énergie, komisija za regulacijo energije). Več informacij o ARENH: https://clients.rte-france.com/lang/fr/clients_producteurs/services_clients/dispositif_arenh.jsp.

- (21) Ta sistem poročanja je dopolnjen s sistemom nadzora nad zmogljivostjo: velja načelo, da je treba vsako certificirano zmogljivost vklopiti najmanj enkrat na leto. Gre za naključna testiranja vsake zmogljivosti brez predhodnega obvestila operaterja. Zmogljivosti ni mogoče testirati več kot trikrat v posameznem obdobju dobave.
- (22) Podrobna pravila certifikacije se spreminjajo glede na vrsto zadevne zmogljivosti:
1. obstoječe proizvodne zmogljivosti se lahko začnejo certificirati štiri leta pred obdobjem dobave, vendar je treba njihovo certifikacijo obvezno zahtevati tri leta pred začetkom leta dobave;
 2. za načrtovane proizvodne zmogljivosti je mogoče zahtevati certifikacijo od podpisa prvega pravilnika iz podpisane sporazuma o priključitvi do dveh mesecev pred začetkom obdobja dobave; in
 3. zmogljivosti za izravnavo se lahko certificirajo najpozneje dva meseca pred začetkom obdobja dobave.
- (23) Vodja skupine certifikacijskih organov („RPC“) je pravna oseba, ki je finančno odgovorna za odstopanja operaterjev zmogljivosti od njene skupine. Operaterji so lahko svoji lastni RPC ali pa sklenejo pogodbo z drugim RPC. RPC lahko umetno povečajo zmogljivosti v okviru svoje skupine.
- (24) RTE za finančno izravnavo odstopanj vsakemu RPC najpozneje 1. decembra v letu dobave +2 sporoči odstopanje znotraj njegove skupine.

2.3 Trgovanje s potrdili o zagotovljenih zmogljivostih

- (25) Vsa potrdila o zagotovljenih zmogljivostih so vpisana v register potrdil o zagotovljenih zmogljivostih, ki ga vodi operater omrežja RTE. Vsak dobavitelj in vsak operater zmogljivosti morata pri RTE odpreti račun v registru potrdil o zagotovljenih zmogljivostih. Vertikalno povezani udeleženci morajo torej v tem registru voditi dva računa, enega za proizvodne dejavnosti in enega za tržne dejavnosti.
- (26) Lastništvo potrdila o zagotovljenih zmogljivostih je razvidno iz tega, da ga je RTE vpisal na račun, ki ga ima imetnik potrdila v registru potrdil o zagotovljenih zmogljivostih. Vsako izdano potrdilo o zagotovljenih zmogljivostih je oštevilčeno, da se po eni strani omogoči njegovo upravljanje in po drugi strani sledljivost trgovanja. Potrdilo velja za posamezno leto dobave. Potrdilo o zagotovljenih zmogljivostih, katerih enota je 0,1 MW ⁽⁴⁾, po izdaji obstaja samostojno: udeleženec, ki ima potrdilo o zagotovljenih zmogljivostih, ne nosi tveganja, povezanega z zmogljivostjo, iz katere to tveganje izhaja.
- (27) Udeleženci potrdila o zagotovljenih zmogljivostih (izdaja in prenos) na zahtevo obeh strani (strani, ki prenese potrdilo, in strani, na katero se prenese potrdilo) prenesejo tako, da jih prenesejo v register potrdil o zagotovljenih zmogljivostih. Lastništvo se dejansko prenese z vpisom potrdila o zagotovljenih zmogljivostih na račun udeleženca, na katerega se prenese potrdilo.
- (28) S potrdili o zagotovljenih zmogljivostih se lahko trguje na prostem trgu ali na organiziranih trgih.
- (29) S potrdili o zagotovljenih zmogljivostih se lahko trguje celotno obdobje od certifikacije do roka za prenos potrdil o zagotovljenih zmogljivostih. Kot je bilo pojasnjeno v točki 23 obrazložitve, RTE vsakemu dobavitelju sporoči obseg njegove obveznosti glede zmogljivosti najpozneje 1. decembra v letu dobave +2. Rok za prenos je 15 dni pozneje.
- (30) Dobavitelji, ki imajo na rok za sporočitev obveznosti presežek potrdil o zagotovljenih zmogljivostih glede na svojo obveznost, morajo pred rokom za prenos potrdil o zagotovljenih zmogljivostih razpisati javno ponudbo za prodajo.
- (31) RTE pet dni po roku za prenos potrdil o zagotovljenih zmogljivostih za vsakega dobavitelja izračuna neravnotežje med obsegom dobaviteljeve obveznosti glede zmogljivosti in številom potrdil o zagotovljenih zmogljivostih na računu dobavitelja, vpisanim v register potrdil o zagotovljenih zmogljivostih, ter ustrezno finančno izravnavo.

⁽⁴⁾ Certificirana raven zmogljivosti je zaokrožena na približno 0,1 MW. Za sodelovanje na trgu se lahko združijo zmogljivosti z močjo pod 1 MW.

2.4 Finančna izravnava odstopanj

- (32) Mehanizem vključuje prevzemanje odgovornosti za odstopanja med dejanskimi od predvidenimi rezultati.
- (33) Celotna zasnova finančnih izravnjav temelji na finančnih izravnjavah odstopanj, ki se izvajajo zelo podobno kot pri energiji (*ponovno uravnoteženje* ali *balancing*), ter izhaja iz načela, da dobavitelji in RPC v primeru negativnega neravnotežja plačajo finančno izravnavo ali pa se jim finančna izravnava plača, če je neravnotežje pozitivno. V primeru negativnega neravnotežja se vsem končnim porabnikom znižajo cene na podlagi TURPE (Tarif d'Utilisation du Réseau Public d'Electricité, tarifa za uporabo javnega omrežja električne energije) ⁽⁵⁾.
- (34) Cena izravnave, zaračunana za posamezno leto dobave, je odvisna od nekaterih meril:
1. če zanesljivost oskrbe ni znatno ogrožena, cena finančne izravnave v celoti temelji na tržni ceni (TC; to je aritmetično povprečje cen zmogljivosti, določenih na dražbah, izvedenih pred letom dobave). Za izravnavo negativnih odstopanj se navedeni ceni prišteje spodbujevalni koeficient (koeficient *k*), da se spodbudi k sodelovanju na trgu potrdil o zagotovljenih zmogljivostih, namesto da se čaka na finančno izravnavo (pri pozitivnih odstopanjih se ta koeficient odšteje); in
 2. če je zanesljivost oskrbe znatno ogrožena (celotno odstopanje presega prag, ki ga mora določiti RTE; določen na 2 GW pod celotno obveznostjo za prvi dve leti dobave), se cena izravnave odstopanj določi glede na regulirano ceno (Padmin). Ta regulirana cena je zgornja meja cene zmogljivosti na trgu.
- (35) Po izračunu različnih izravnjav odstopanj RPC in dobavitelji, katerih odstopanja so negativna, v svoj sklad plačajo znesek izravnave, ki ga dolgujejo, RPC in dobavitelji, katerih odstopanja so pozitivna, pa iz svojega sklada prejmejo znesek izravnave, ki jim je dolgovan. Vendar znesek pozitivnih izravnjav za posamezno leto dobave ne presega zneska plačil, izvedenih za negativne finančne izravnave. Morebitni zneski, ki ostanejo v skladih za izravnavo odstopanj, se prerazporedijo na uporabnike javnega omrežja električne energije, to je na vse končne odjemalce.
- (36) Med skladom za izravnavo odstopanj RPC in skladom za izravnavo odstopanj dobaviteljev ni denarnega toka. Med zadevnimi operaterji zmogljivosti in dobavitelji v okviru izravnave odstopanj torej ni nobenega denarnega toka.
- (37) RTE zagotavlja upravno, računovodsko in finančno upravljanje skladov za izravnavo odstopanj („sklad za izravnavo odstopanj vodij skupine certifikacijskih organov“ in „sklad za izravnavo s ponovnim uravnoteženjem zmogljivosti dobaviteljev“) v skladu s predpisi zasebnega računovodstva. V zvezi s tem je njegova naloga izstavljanje računov in izterjava zneskov, ki jih dolgujejo RPC in dobavitelji, ter ugotavljanje morebitnih nepravilnih plačil.
- (38) Komisija za regulacijo energije (CRE), nacionalni organ za regulacijo v energetskega sektorju, pa nadzira izravnavo odstopanj dobaviteljev (člen 7 odredbe št. 2012-1405, kodificirane v členu R. 335-12 energetskega zakonika (code de l'énergie)) in lahko določi upravno kazen v primeru neizpolnitve zakonske obveznosti plačila odstopanj. Kazen mora biti sorazmerna in za posamezno leto dobave ne sme presegati 120 000 EUR na MW zmogljivosti (člen L. 335-7 energetskega zakonika).

2.5 Nacionalna pravna podlaga

- (39) Zakonodajna in regulativna besedila, ki urejajo mehanizem zmogljivosti, so:
1. zakon št. 2010-1488 z dne 7. decembra 2010 o novi organizaciji trga električne energije (loi n° 2010-1488 du 7 décembre 2010 relative à la nouvelle organisation du marché de l'électricité), kodificiran zlasti v členih L. 335-1 do L. 335-7 in L. 321-16 do L. 321-17 energetskega zakonika (code de l'énergie);
 2. odredba št. 2012-1405 z dne 14. decembra 2012 o prispevku dobaviteljev k zanesljivosti oskrbe z električno energijo in uvedbi mehanizma obveznosti glede zmogljivosti v elektroenergetskem sektorju (décret n° 2012-1405 du 14 décembre 2012 relatif à la contribution des fournisseurs à la sécurité d'approvisionnement en électricité et portant création d'un mécanisme d'obligation de capacité dans le secteur de l'électricité), določena v členu L. 335-6 in kodificirana v členih regulativnega dela energetskega zakonika R. 335-1 do D. 335-54;

⁽⁵⁾ TURPE, ki je bila uvedena z zakonom št. 2000-108 z dne 10. februarja 2000, je namenjena plačilu operaterjev prenosnega in distribucijskega omrežja. Metodo izračuna TURPE in njene spremembe določi CRE.

3. odlok z dne 22. januarja 2015 o določitvi pravil za mehanizem zmogljivosti (arrêté du 22 janvier 2015 définissant les règles du mécanisme de capacité), sprejet na podlagi člena 2 odredbe št.°2012-1405 z dne 14. decembra 2012 o prispevku dobaviteljev k zanesljivosti oskrbe z električno energijo in uvedbi mehanizma obveznosti glede zmogljivosti v elektroenergetskem sektorju, in

4. priloga k odloku z dne 22. januarja 2015: Pravila mehanizma zmogljivosti.

- (40) Za namene rešitev, ki jih je predlagala Francija po pomislekih Komisije v sklepu o začetku postopka, bodo navedena besedila poleg tega popravljena ali dopolnjena, da bi se upoštevale vse rešitve, opisane v oddelku 3 tega sklepa.

2.6 Upravičenci

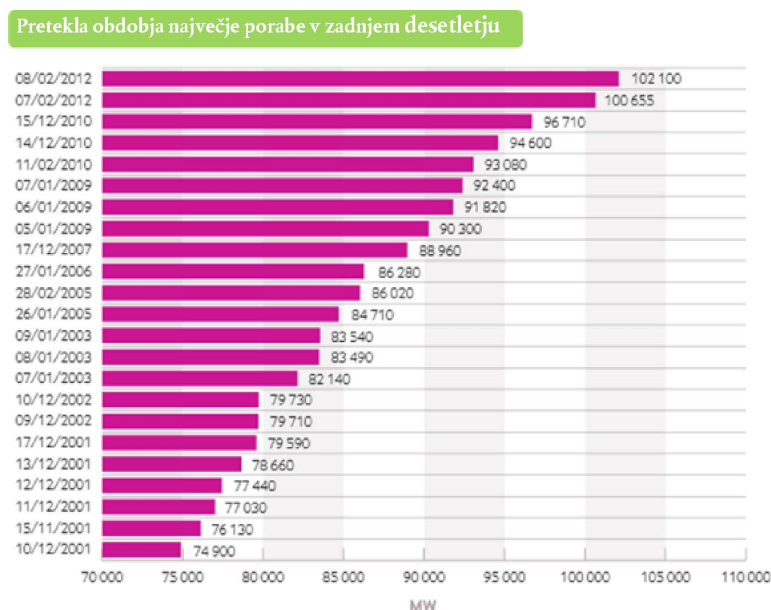
- (41) Upravičenci mehanizma so imetniki zmogljivosti, ki (prek RTE) od države prejmejo potrdila o zagotovljenih zmogljivostih in jih lahko prodajo naprej.

2.7 Cilj mehanizma: zanesljivost oskrbe

- (42) Kazalnik, ki ga je uporabila Francija za oceno tveganja porušenega ravnotežja med ponudbo električne energije in povpraševanjem po njej, je pričakovano trajanje izpada zaradi neravnotežja med ponudbo in povpraševanjem (*Loss Of Load Expectation* (LOLE)). Francoski organi so se odločili, da za Francijo upoštevajo pričakovani izpad v povprečju tri ure na leto.
- (43) Navedeni organi so pojasnili, da v Franciji več let prihaja do konične porabe električne energije pozimi. Za francoski elektroenergetski sistem je namreč značilna velika termosenzibilnost porabe električne energije, zaradi katere se največ električne energije porabi med zimskimi hladnimi vali. Kot je prikazano na sliki 2, se je ta termosenzibilnost zadnja leta še naprej povečevala, zlasti zaradi večje porabe, povezane z ogrevanjem na elektriko, pa tudi zaradi novih načinov uporabe električne energije, ki pogosto sovpadajo z večerno konično porabo.
- (44) Konična poraba se povečuje hitreje kot splošna raven porabe električne energije. Za francosko konično porabo je poleg tega značilno veliko nihanje, zato so lahko odstopanja v porabi zelo velika (do 20 GW med posameznima letoma). Obvladovanje konične porabe električne energije je torej glavni cilj, zlasti ker se energetska raba preusmerja k električni energiji.

Slika 2

Pretekla obdobja največje porabe v Franciji



Vir: RTE – Predvidena bilanca ravnotežja med ponudbo električne energije in povpraševanjem po njej v Franciji 2014, str. 33.

- (45) Po navedbah RTE sta za Evropo na strani ponudbe značilni stagnacija povpraševanja in znatna presežna proizvodna zmogljivost, kar je mogoče pripisati več dejavnikom. Povpraševanje po električni energiji se je od leta 2008 zaradi gospodarske krize zmanjšalo. Hkrati se hitro razvijajo obnovljivi viri energije, ki so subvencionirani „zunaj trga“ in imajo prednostni dostop do električnega omrežja. Poleg tega je v Evropi oživelo delovanje elektrarn na premog, saj so cene tega goriva padle zaradi razmaha ameriškega plina iz skrilavca, ki je Združene države primoral k masovnemu izvozu njihove zdaj presežne proizvodnje premoga v Evropo. Nazadnje, donosnost in s tem dejavnost elektrarn na plin – ki so postale manj konkurenčne od elektrarn na premog – sta močno upadli.
- (46) V teh okoliščinah nihanja, povezana s podnebnimi razmerami, zbuja negotovost glede financiranja potrebnih koničnih zmogljivosti za kritje te konične porabe. Do najvišje porabe pride redko, nekaj ur na leto, v nekaterih letih pa sploh ne, če so temperature milejše.
- (47) Francoski mehanizem zmogljivosti je bil zasnovan kot ena od rešitev za to težavo, da bi se zagotovila izpolnitev merila zanesljivosti oskrbe, ki so ga opredelili javni organi. Navedeni mehanizem je eden od načinov za spremembo vedenja v času konične porabe (pristop, ki temelji na povpraševanju) ter za spodbuditev ustreznih naložb v proizvodne obrate in zmogljivosti za izravnavo (pristop, ki temelji na ponudbi).

2.8 Proračun

- (48) Vrednost potrdil o zagotovljenih zmogljivostih se ne določi upravno, temveč jo določa trg. Trgovino svobodno določajo udeleženci mehanizma na podlagi svojih napovedi, svoje strategije kritja in informacij, ki jih imajo na voljo.
- (49) Kljub decentraliziranosti mehanizma, ki otežuje oceno proračuna, je bila ta izvedena, pri čemer je bila kot predpostavka vzeta obveznost glede celotne zmogljivosti za povpraševanje v Franciji med 80 000 in 95 000 MW, predpostavljen pa je bil tudi koeficient zanesljivosti, ki je ohranil vrednost 0,93. Povpraševanje bo odvisno od razvoja porabe v celinski Franciji, vključno z ukrepi za upravljanje povpraševanja, ki jih bodo izvajali dobavitelji električne energije, kar bo zmanjšalo posamično obveznost, ki jo bodo morali izpolniti. Na tej podlagi bi lahko bruto prihodki operaterjev na trgu zmogljivosti znašali med 0 EUR/kW in 30 EUR/kW v obdobju 2017–2026, pri čemer bi bili zneski najvišji v letih, v katerih bi se izkazala potreba po izdelavi novih proizvodnih orodij.

2.9 Trajanje

- (50) Prvo leto dobave se začne 1. januarja 2017. Z odstopanjem od splošnega pravila, v skladu s katerim se certifikacije izvedejo štiri leta pred letom dobave, se je certifikacija za prvo leto dobave (2017) začela 1. aprila 2015. Za zdaj velja, da če francoski organi ne določijo datuma prenehanja mehanizma, RTE in regulator vseeno izvedeta letno oceno, opredeljeno v francoski zakonodaji. Pri tem se lahko mehanizem po potrebi popravi (da se na primer uskladi z zadnjimi spremembami v evropski zakonodaji) ali ukine, če ne bi bil več potreben ⁽⁶⁾.

2.10 Kumulacija

- (51) Kar zadeva obrate, zajete v pogodbi o obveznosti nakupa (obnovljivi viri električne energije) ali upravičene do dodatnih sredstev, člena L. 121-24 in L. 335-5 energetskega zakonika določata, da bo dobiček od prodaje potrdil o zagotovljenih zmogljivostih izhajal iz odšteta vseh njihovih stroškov javne službe, vključno z drugimi dodeljenimi državnimi pomočmi, s katerimi se financira sistem podpore z obveznostjo nakupa. Ustrezno proizvajalcem ne bo treba zagotoviti izravnave odstopanj, če je dejanska zmogljivost manjša od certificirane zmogljivosti za nihanja, povezana z razpoložljivostjo primarnega vira ⁽⁷⁾.

⁽⁶⁾ Člen 20 odredbe o mehanizmu zmogljivosti določa predložitev letnega poročila CRE, pripravljenega na podlagi raziskav RTE o mehanizmu („Komisija za regulacijo leto po objavi pravil v zvezi z mehanizmom zmogljivosti in nato vsako leto ministru za energijo predloži poročilo, pripravljeno na podlagi raziskav operaterja prenosnega omrežja, o vključenosti mehanizma zmogljivosti na evropski trg. To poročilo vključuje informacije o razvoju zakonodaje glede prispevka udeležencev k zanesljivosti oskrbe z električno energijo v sosednjih državah. V njem je analizirano medsebojno delovanje francoskega mehanizma zmogljivosti in sistemov, uvedenih v teh državah. Predlagane so tudi izboljšave delovanja mehanizma zmogljivosti, če bi bile potrebne.“). Poleg tega odlok o sprejetju pravil za delovanje mehanizma vsebuje dva člena o poročilih o ocenah, ki jih mora (poleg poročila iz odredbe) pripraviti RTE: člena 5 in 8 (o čezmejnem in o dinamičnem vplivu mehanizma).

⁽⁷⁾ Če ima na primer proizvajalec vetrne energije težavo pri vzdrževanju/namestitvi in ne vzpostavi ponovnega ravnotežja, bo moral odstopanja izravnati. Če pa ni vetra, mu ne bo treba izravnati odstopanj.

3. OPIS RAZLOGOV ZA ZAČETEK POSTOPKA

3.1 Obstoje državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU

- (52) Komisija je v točki 143 obrazložitve sklepa o začetku postopka že ugotovila, da je navedeni ukrep državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU iz naslednjih razlogov.

3.1.1 Pripisljivost in financiranje z državnimi sredstvi

- (53) Komisija je v sklepu o začetku postopka menila, da je mogoče ugotoviti obstoj prenosa državnih sredstev ne le, če je bil denar neposredno prenesen iz proračuna države ali javnega organa, temveč tudi če so sredstva za podporo mehanizmu izvirala iz lastnih sredstev podjetij, pod pogojem da (i) se država odpove zbiranju državnih sredstev, ki jih je treba pobrati, in/ali (ii) finančna sredstva, uporabljena v okviru sistema, ostanejo pod javnim nadzorom, pri čemer niso nujno trajno del javnega premoženja.
- (54) Kar zadeva prvo točko, se francoska država odpoveduje javnim sredstvom, saj operaterjem zmogljivosti zastonj izdaja potrdila o zagotovljenih zmogljivostih, namesto da bi jih prodala (tako kot v zadevah NOx ⁽⁸⁾ in romunski zeleni certifikati ⁽⁹⁾).
- (55) Kar zadeva drugo točko, finančna sredstva za podporo mehanizmu ostajajo pod nadzorom države (podobno kot v zadevah Vent de Colère ⁽¹⁰⁾ in Essent ⁽¹¹⁾), saj: (i) se navedena sredstva financirajo prek obveznih prispevkov, ki jih nalaga država, in so torej pripisljiva državi; (ii) država določi parametre (merilo zanesljivosti oskrbe in metodo določanja referenčne tržne cene, na podlagi katere se določi cena izravnave odstopanj), ki vplivajo na ceno zmogljivosti in skupno število certifikatov, tudi če jih država ne določi kot takih; (iii) je komisija za regulacijo energije (CRE) pooblaščenca za naložitev kazni dobaviteljem, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti izravnave odstopanj; in (iv) je država operaterja prenosnega omrežja – RTE – določila za upravljanje sklada za izravnavo odstopanj.

3.1.2 Selektivna prednost

- (56) Po navedbah Komisije se sodba Altmark ⁽¹²⁾ ne uporablja za obravnavni primer, saj obveznost javne službe ni jasno opredeljena. Obveznosti v okviru mehanizma naj bi bile številne in naj bi se razlikovale glede na različne zainteresirane strani (operaterji elektrarn, operaterji zmogljivosti za izravnavo, dobavitelji). Na strani obveznosti operaterjev zmogljivosti obveznost certifikacije ni strogo predpisana, če: (i) je za zmogljivosti za izravnavo neobvezna in (ii) lahko operaterji obstoječih proizvodnih obratov izbirajo raven zmogljivosti, ki jo certificirajo.
- (57) Prenos potrdil o zagotovljenih zmogljivostih je torej prednost in ne nadomestilo za izpolnjevanje obveznosti javne službe. Ta prednost je selektivna, saj navedeni mehanizem vključuje pomoč operaterjem zmogljivosti, ne pa drugim gospodarskim sektorjem.

3.1.3 Učinek na konkurenco in trgovino med državami članicami

- (58) Po navedbah Komisije bi lahko mehanizem zmogljivosti vplival na konkurenco z operaterji zmogljivosti v tujini (čimer bi lahko vplival tudi na trgovino med državami članicami), ker naj bi bila operaterjem zmogljivosti v Franciji zagotovljena prednost, ki je operaterji v tujini ne bi mogli pridobiti, ker jih ne bi bilo mogoče certificirati.

⁽⁸⁾ Sodba Sodišča z dne 8. septembra 2011, Komisija/Nizozemska, C-279/08 P, EU:C:2011:551.

⁽⁹⁾ SA.37177, Romunija – sprememba sistema podpore z zelenimi certifikati za spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije.

⁽¹⁰⁾ Sodba Sodišča z dne 19. decembra 2013, Association Vent de Colère! Fédération nationale in drugi/Ministre de l'Ecologie, du Développement durable, des Transports et du Logement in Ministre de l'Economie, des Finances et de l'Industrie, C-262/12, EU:C:2013:851.

⁽¹¹⁾ Sodba Sodišča z dne 11. septembra 2014, Essent Belgium NV/Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt, združene zadeve od C-204/12 do C-208/12, EU:C:2014:2192.

⁽¹²⁾ Sodba Sodišča z dne 24. julija 2003, Altmark Trans GmbH in Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, C-280/00, EU:C:2003:415.

3.2 Cilj skupnega interesa in potrebnost

- (59) Zaskrbljenost francoskih organov glede zadostnosti proizvodnih zmogljivosti je tesno povezana s konično obremenitvijo, do katere pride v razmeroma kratkih izrazito hladnih obdobjih, saj je Francija pri ogrevanju močno odvisna od električne energije.
- (60) V sklepu o začetku postopka so bili navedeni pomisleki v zvezi s potrebnostjo ukrepa iz naslednjih razlogov:
1. iz ocene zadostnosti proizvodnih zmogljivosti *Scenario Outlook and Adequacy Forecast* (scenarijska ocena in napoved zadostnosti), ki jo je pripravilo Evropsko omrežje upravljavcev prenosnega omrežja (REGRT-E) ⁽¹³⁾, je razvidno, da se bo težava glede zanesljivosti oskrbe pojavila šele od leta 2025;
 2. zdi se, da Francija razen mehanizma zmogljivosti ni raziskala drugih možnosti, kot so tarife, ki bi spodbudile k zmanjšanju porabe v času konične porabe; in
 3. RTE kljub izvajanju regulativnega okvira, ki podpira izravnano porabe in ki je omogočil, da se pri neodvisnih izravninah prevzame upravljanje izravnave, ki jih je v preteklosti zagotavljal prvotni dobavitelj, v obdobju 2014–2019 ne pričakuje znatnega neto povečanja francoskih zmogljivosti za izravnano.

3.3 Ustreznost ukrepov pomoči

- (61) Komisija je v sklepu o začetku postopka menila, da bi lahko navedeni mehanizem povzročil diskriminacijo med različnimi zmogljivostmi za izravnano. Natančneje, navedeni mehanizem lahko vključuje dve vrsti izravnave porabe: po eni strani zmogljivost za implicitno izravnano, pri kateri se zmanjša obveznost glede zmogljivosti dobaviteljev v obsegu zmogljivosti, pridobljenem z zmanjšano porabo odjemalcev v urah konične porabe 10 do 15 dni na leto; in po drugi strani zmogljivost za eksplicitno izravnano, pri kateri morajo (veliki) porabniki ali energetski povezovalci certificirati svoj potencial za zmanjšanje porabe in to zmogljivost dati na voljo (pri čemer ta ni nujno zmanjšana) 10 do 25 dni na leto v urah konične porabe.
- (62) Komisija je poleg tega v sklepu o začetku postopka očitala, da mehanizem ni bil dostopen za vse tehnologije, ki bi lahko prispevale k zanesljivosti oskrbe, zlasti za povezovalne daljnovode in/ali tuje zmogljivosti.
- (63) Komisija je poleg tega poudarila tveganje, da nove proizvodne zmogljivosti ne morejo biti vključene v mehanizem, zlasti ker naj ne bi bilo zanesljivih cenovnih signalov za potrdila o zagotovljenih zmogljivostih. Komisija je, natančneje, izrazila zaskrbljenost, da:
1. razmeroma kratko trajanje veljavnosti potrdil o zagotovljenih zmogljivostih ne bi moglo dati zanesljivega cenovnega signala;
 2. bi imeli dobavitelji, zlasti novi udeleženci, težave pri pravočasnem vnaprejšnjem predvidevanju razvoja svojih portfeljev odjemalcev;
 3. spodbude udeležencem za vzpostavitev ravnotežja pred letom dobave ne bi bile zadostne; in
 4. zgornja meja cen izravnave odstopanj ne izraža stroškov novega udeleženca („cost of new entry“, v nadaljnjem besedilu: CONE).

3.4 Sorazmernost

- (64) Komisija je v sklepu o začetku postopka ugotovila tveganje, da bi lahko navedeni mehanizem povzročil plačevanje prekomernega nadomestila nekaterim operaterjem zmogljivosti, zlasti zaradi naslednjih elementov:
1. tveganja precenitve porabe dobaviteljev – to je potencialno tveganje, če posamezne obveznosti dobaviteljev glede zmogljivosti niso dovolj jasne;
 2. morebitne nepreglednosti v zvezi z določanjem cen zmogljivosti, zlasti zaradi morebitnega velikega obsega transakcij, izvedenih na prostem trgu, ter transakcij znotraj skupine, kar bi lahko izkrivilo cenovni signal in povzročilo plačevanje prekomernega nadomestila;

⁽¹³⁾ Komisija se je sklicevala na izdajo iz leta 2015, ki je na voljo na tej povezavi: https://www.entsoe.eu/Documents/SDC%20documents/SOAF/150630_SOAF_2015_publication_wcover.pdf.

3. omejene vključenosti v mehanizem (izključenost čezmejnih zmogljivosti in diskriminacija med različnimi operaterji zmogljivosti za izravnavo);
4. tržne moči družbe EDF – možnosti, da kot prodajalec umetno poveča vrednost potrdil o zagotovljenih zmogljivostih, pri čemer za svoj tržni oddelek obračuna nižje cene. Komisija je v zvezi z navedenim natančneje opredelila tri vrste tveganja: tveganje kopičenja zmogljivosti, tveganje kopičenja potrdil o zagotovljenih zmogljivostih in tveganje „cenovnih škarij“.

3.5 Preprečevanje negativnih učinkov na konkurenco in trgovino

- (65) Komisija je v sklepu o začetku postopka poudarila nekatere težave v zvezi z morebitnim izkrivljanjem konkurence pri proizvodnji in dobavi električne energije.
- (66) Komisija je izrazila svoje pomisleke glede obstoja velike asimetrije informacij. Veliki vertikalno povezani dobavitelji, zlasti tisti, ki so že navzoči na francoskem trgu, imajo lahko prednost, ker bolje poznajo trg, zlasti kar zadeva razpoložljivost zmogljivosti, potrebe po oskrbi in cene. Zato lahko pripravijo zanesljivejše napovedi in so učinkovitejši pri izpolnjevanju obveznosti, naloženih v okviru mehanizma.
- (67) Novi udeleženci bodo poleg tega zaradi asimetrije informacij verjetno težje ocenili svoj prihodnji portfelj odjemalcev, ta ocena pa je bistvena za izračun potrebe po potrdilih o zagotovljenih zmogljivostih.
- (68) Komisija je izrazila tudi bojazen glede možnosti prvotnega prevladujočega operaterja, da bi kopičil zmogljivosti.
- (69) Komisija je poleg tega poudarila tveganje, da bi prvotni prevladujoči operater imel možnost kopičiti potrdila o zagotovljenih zmogljivostih.
- (70) Komisija je še opozorila na tveganje izključevanja s cenami (omejitev marž ali cenovne škarje, plenilske cene), ki bi ga lahko izvajal prvotni prevladujoči operater.
- (71) Komisija je poudarila, da lahko neobstoj dolgoročnih cenovnih signalov v zvezi z zmogljivostjo ustvari ali okrepi ovire za dostop novim proizvajalcem. Za dolgoročne naložbe, ki jih izvajajo novi udeleženci, je lahko potrebna določena raven predvidljivosti cen v posameznem številu let, česar ni mogoče zagotoviti z navedenimi potrdili, certificiranimi za eno leto.
- (72) Komisija je poleg tega ponovila svoje stališče v zvezi z zmanjšano konkurenco v okviru mehanizma, ker naj bi bile iz njega izključene nekatere vrste operaterjev zmogljivosti (čezmejne zmogljivosti, diskriminacija med operaterji zmogljivosti za izravnavo).

4. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANI IN STALIŠČA FRANCIJE

- (73) Komisija je v obdobju posvetovanja o sklepu o začetku postopka od zainteresiranih strani, ki niso francoska država, RTE in CRE, prejela 18 odgovorov. Ena od strank je odgovorila šele po predpisanem roku.
- (74) Različne pripombe bodo združene po spodaj navedenih temah. Obravnavane bodo pri oceni ukrepa, vendar ne bodo izrecno navedene.

4.1 Obstoj državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU

- (75) Predložitelji odgovorov so se razhajali glede opredelitve mehanizma kot pomoči. Polovica meni, da je navedeni ukrep državna pomoč, nekateri eksplicitno, nekateri pa implicitno, saj niso odgovorili na sklepanje Komisije v zvezi s tem; druga polovica pa meni, da navedeni mehanizem ne pomeni državne pomoči, in sicer iz naslednjih razlogov.

- (76) Dva predložitelja odgovorov se izrecno sklicujeta na odločbo francoskega sodišča Conseil d'État št. 369417 z dne 9. oktobra 2015 (tožba, ki jo je vložilo Association Nationale des Opérateurs Détaillants en Énergie ali A.N.O.D.E.⁽¹⁴⁾), v kateri je Conseil d'État menilo, da predlagani mehanizem zmogljivosti nima značilnosti državne pomoči. Tudi francoski organi so se sklicevali na ugotovitve Conseil d'État v tej isti zadevi⁽¹⁵⁾.
- (77) Trditve francoskih organov glede opredelitve navedenega ukrepa kot državne pomoči je treba brati skupaj s tistimi, ki so bile že navedene v sklepu o začetku postopka.
- (78) Francoski organi so se odločili, da se bodo vključili v postopek poglobljene preiskave z Evropsko komisijo, pri čemer teh elementov niso več omenjali in so se osredotočili na predlog ukrepov, s katerimi bi bilo mogoče zagotoviti združljivost mehanizma zmogljivosti z notranjim trgom, ne glede na vprašanje o opredelitvi zadevnega ukrepa kot državne pomoči. Zaradi celovitosti so trditve Francije o opredelitvi kot državne pomoči vseeno povzete spodaj.

4.1.1 Pripisljivost in financiranje z državnimi sredstvi

4.1.1.1 Pripombe zainteresiranih strani

- (79) Dva povezovalca zmogljivosti za izravnavo, dve vertikalno povezani podjetji za električno energijo in združenje Union française de l'électricité (francosko združenje za električno energijo) menijo, da se navedeni ukrep ne financira z državnimi sredstvi. Natančneje, navedeni predložitelji odgovorov menijo, da zadevna sredstva prehajajo neposredno in izključno med zasebnimi operaterji; RTE nima sklada za izravnavo odstopanj niti ne razpolaga z njim.
- (80) Navedeni predložitelji odgovorov poleg tega dodajajo, da je mogoče pravila, ki se uporabljajo za upravljanje teh sredstev, primerjati s pravili, v katerih je opredeljeno upravljanje „odstopanj-prilagoditev“ v okviru mehanizma vodje za uravnavanje na energetske trgu.
- (81) Družba EDF dodaja, da je vloga francoske države v zvezi z navedenim mehanizmom le ta, da opredeli poseben regulativni okvir, v katerem so dejavni samo zasebni operaterji. Po navedbah družbe EDF francoska država z vzpostavitev mehanizma zmogljivosti dejansko izvaja svoje pristojnosti javne oblasti in deluje kot regulator trga.
- (82) Navedena družba poleg tega meni, da se mehanizem zmogljivosti tudi jasno razlikuje od sistema, obravnavanega v zadevi Komisija proti Nizozemski (v nadaljnjem besedilu: NOx)⁽¹⁶⁾, v kateri je nizozemska država podelila dejanske „pravice do onesnaževanja“, s katerimi se je mogoče izogniti plačilu glob in ki imajo od trenutka, ko jih podeli država, tržno vrednost. Certifikati torej v razmerju med francosko državo in operaterji zmogljivosti nimajo nobene vrednosti.

4.1.1.2 Stališča Francije

- (83) Po navedbah francoskih organov cene potrdil o zagotovljenih zmogljivostih in torej prihodkov, ki bi jih lahko imeli operaterji zmogljivosti od prodaje svojih certifikatov, ne določi država. Država ne posega niti v količino proizvodov, ponujenih na trgu. Nasprotno, v decentraliziranem sistemu ceno in število certifikatov določa trg. Finančni tokovi, ki se nanašajo na mehanizem zmogljivosti, torej potekajo med udeleženci zasebnega prava in jih nikakor ne nadzira država.
- (84) Kar pa zadeva finančne tokove, povezane s plačilom za izravnavo odstopanj, francoski organi menijo, da bi morali biti ti v okviru sistema povsem postranski (glede na spodbude za vzpostavitev ponovnega ravnotežja na nabavnem trgu) in da se ne bi smeli obravnavati kot državna sredstva ali sredstva pod nadzorom države. Izravnava odstopanj, določena za mehanizem zmogljivosti, se izvede po modelu, ki je enak trenutno veljavnemu modelu v Evropi za izravnavo odstopanj na energetske trgu („electricity balancing settlement mechanisms“).

⁽¹⁴⁾ A.N.O.D.E. (nacionalno združenje maloprodajnih ponudnikov energije) je združenje alternativnih dobaviteljev v Franciji.

⁽¹⁵⁾ Odločba Conseil d'État, združena 9. in 10. pododdelek, z dne 9. oktobra 2015.

⁽¹⁶⁾ Zadeva C-279/08; glej opombo 8. Komisija se je sklicevala na ta primer v točki 108 obrazložitve sklepa o začetku postopka.

- (85) Francoski organi poleg tega navajajo, da je navedeni mehanizem bolj podoben tistemu, ki je bil obravnavan v zadevi PreussenElektra⁽¹⁷⁾, kot mehanizmom, obravnavanim v zadevah Vent de Colère⁽¹⁸⁾ in Essent⁽¹⁹⁾. Tako kot v zadevi PreussenElektra in v nasprotju s tem, kar je bilo določeno v zadevi Vent de Colère, mehanizem zmogljivosti ne vključuje mehanizma nadomestila dobaviteljem. In v nasprotju z zadevo Essent (i) finančni tokovi vedno ostajajo v lasti zasebnih udeležencev (dobaviteljev in operaterjev zmogljivosti) in (ii) finančni tokovi ne izvirajo iz datave. Obstoj državnih sredstev je toliko bolj vprašljiv, ker v nasprotju s sodno prakso PreussenElektra za potrdila o zagotovljenih zmogljivostih ni določena najnižja nakupna cena.
- (86) Poleg tega, kakor zatrjujejo navedeni organi, prenosa potrdil o zagotovljenih zmogljivostih ni mogoče obravnavati kot odpoved javnim sredstvom. Država se namreč ne odpoveduje nobenim sredstvom, saj lahko tržna vrednost potrdil o zagotovljenih zmogljivostih izvira (i) iz notranje vrednosti osnovnega instrumenta, ki ga vključujejo, (ii) ali pa iz primanjkljaja ob njihovi izdaji. Navedena elementa sta zunaj pristojnosti države in zaradi njiju se navedeni primer razlikuje od zadev NOx in romunski zeleni certifikati, v katerih je bilo mogoče certifikate prodati na dražbi ali pa so ti certifikati imeli najnižjo vrednost.
- (87) Nazadnje, v navedenem romunskem primeru so dobavitelji v skladu z zakonom izrecno zavezani, da stroške nakupa zelenih certifikatov prenesejo na porabnike. Sodišče Evropske unije (Sodišče) je sklepalo podobno v zadevi Vent de Colère, pri čemer so bili dobavitelji le finančni posredniki (prispevek javni službi za električno energijo⁽²⁰⁾ pa je zagotavljal nadomestilo njihovih dodatnih stroškov). Nasprotno pa lahko dobavitelji v francoskem mehanizmu povsem svobodno izberejo način, kako bodo prenesli stroške na svoje porabnike. Dobaviteljem noben mehanizem ne zagotavlja nadomestila dodatnih stroškov, povezanih z nakupom potrdil o zagotovljenih zmogljivostih.

4.1.2 *Selektivna prednost*

4.1.2.1 *Pripombe zainteresiranih strani*

- (88) Ena od družb, ki je dejavna predvsem v Franciji in se ukvarja z veleprodajo, skupaj z družbo EDF meni, da je navedeni mehanizem obveznost javne službe, pri čemer se sklicuje na sklep Komisije v zadevi N475/2003, ki se je nanašala na javni razpis za novo zmogljivost na Irskem⁽²¹⁾.
- (89) Družba EDF navaja, da je postopek certifikacije – če ustreza obveznosti razpoložljivosti – nadomestilo za storitev, ki jo zagotavljajo operaterji zmogljivosti, in ne domnevna brezplačno zagotovljena prednost.
- (90) Družba EDF in drugo vertikalno povezano podjetje za električno energijo menita, da mehanizem zmogljivosti operaterjem zmogljivosti ne zagotavlja selektivne prednosti. Po njunem mnenju so različni udeleženci v okviru mehanizma v enakem dejanskem in pravnem položaju ter se obravnavajo povsem enako: plačujejo se jim čisto enaki zneski ne glede na uporabljeno tehnologijo. Noben operater torej ne bo mogel imeti prednosti zaradi posebnosti svojega proizvodnega parka.
- (91) Po navedbah družbe EDF je zmotno trditi, da bi bila tako imenovana prednost selektivna, češ da navedeni mehanizem zmogljivosti „vključuje pomoč operaterjem zmogljivosti, ne pa drugim gospodarskim sektorjem“. Komisija zato ne upošteva značilnosti mehanizma zmogljivosti („obsegajoč celoten trg“ in „tehnološko nevtralen“) niti sodne prakse Sodišča, v skladu s katero se selektivnost ukrepa oceni glede na druga podjetja v primerljivem dejanskem in pravnem položaju.

4.1.2.2 *Stališča Francije*

- (92) Prvič, po navedbah francoskih organov je dodelitev certifikatov v okviru mehanizma zmogljivosti vsekakor nadomestilo za obveznost razpoložljivosti v urah velike porabe ali obremenitve elektroenergetskega sistema.

⁽¹⁷⁾ Sodba Sodišča z dne 13. marca 2001, PreussenElektra AG/Schleswig AG, ob udeležbi Windpark Reußenköge III GmbH in Land Schleswig-Holstein, C-379/98, EU:C:2001:160.

⁽¹⁸⁾ Zadeva C-262/12; glej opombo 10.

⁽¹⁹⁾ Združene zadeve od C-204/12 do C-208/12; glej opombo 11.

⁽²⁰⁾ Prispevek javni službi za električno energijo (contribution au service public de l'électricité (CSPE)) je davčna dajatev, ki jo plačujejo porabniki električne energije v Franciji in katere namen je operaterjem povrniti dodatne stroške, ki so nastali zaradi njihovih obveznosti, naloženih z zakonom o javni službi za električno energijo.

⁽²¹⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/137628/137628_485545_28_2.pdf.

- (93) Drugič, francoski organi menijo, da je obveznost javne službe dobro opredeljena. Kar zadeva izravnave, neobveznost njihove certifikacije olajša njihovo vključenost v mehanizem zmogljivosti. Kar zadeva proizvodne obrate, poročevalski vidik postopka certifikacije ne izpodbi tega, da je obveznost javne službe jasno opredeljena: CRE bo lahko v primeru poskusa tržne manipulacije naložila potrebne kazni, zlasti če bi kateri od udeležencev precenil svoje zmogljivosti, da bi izvajal pritisk za zvišanje cen potrdil o zagotovljenih zmogljivostih.
- (94) Ker je mehanizem zmogljivosti tehnološko nevtralen, francoski organi menijo, da ne zagotavlja nobene posebne selektivne prednosti za proizvodno tehnologijo ali tehnologijo za izravnavo.
- (95) Po navedbah Francije bi stališče Komisije, po mnenju katere je, kot kaže, mehanizem zmogljivosti selektiven, ker naj bi bil namenjen samo operaterjem zmogljivosti (ne pa drugim gospodarskim sektorjem), pomenilo, da bi bil vsak sektorski ukrep po naravi selektiven.

4.1.3 Učinek na konkurenco in trgovino med državami članicami

4.1.3.1 Pripombe zainteresiranih strani

- (96) Noben predložitelj odgovorov ni navedel pripomb v zvezi s tem.

4.1.3.2 Stališča Francije

- (97) Francoski organi menijo, da navedeni mehanizem zmogljivosti ne bo vplival na trg električne energije – na nacionalni ravni pa tudi z vidika medsebojnega vpliva med Francijo in sosednjimi državami –, ki bo še naprej deloval enako. Natančneje, menijo, da trg zmogljivosti ne bo spremenil cene električne energije na promptnih trgih.

4.2 Cilj skupnega interesa in potrebnost

4.2.1 Pripombe zainteresiranih strani

- (98) Predložitelji odgovorov na splošno menijo, da je mehanizem potreben in da bi moral biti sestavni del organizacije trga. Le trije predložitelji odgovorov izpodbijajo potrebnost ukrepa, ker:

1. v analizi zadostnosti proizvodnih zmogljivosti, ki jo je opravil RTE leta 2015, ni predvidena težava izpada;
2. je v Franciji zdaj presežna proizvodna zmogljivost, kakor dokazuje dejstvo, da je obseg certificiranih zmogljivosti za leto 2017 večji od obsega, potrebnega za zadostitev potrebam konične porabe; in
3. se je poraba v zadnjih letih zmanjšala, konična poraba pa ustalila (RTE je predvidel povečanje konične porabe).

4.2.2 Stališča Francije

4.2.2.1 Zanesljivost oskrbe

- (99) Po navedbah francoskih organov je bil kazalnik zanesljivosti oskrbe dobro opredeljen in v zadnjih študijah RTE je bilo ugotovljeno tveganje izpada: v zadnji predvideni bilanci RTE, pripravljeni pred začetkom veljavnosti mehanizma (leta 2014), je v tej študiji za zimsko obdobje 2016–2017 v referenčnem scenariju naveden primanjkljaj pribitka 2 GW. Ta pribitek je bil v predvideni bilanci iz leta 2015 za zimsko obdobje 2017–2018 zmanjšan na 200 MW, vendar zaradi signala, danega z vzpostavitvijo mehanizma. Te analize naj bi bile podprte z analizami *Pentalateral Energy Forum* (petstranski energetski forum).
- (100) Nasprotno pa je študija zadostnosti, ki jo je opravilo REGRT-E (poročilo *Scenario Outlook and Adequacy Forecast* (scenarijska ocena in napoved zadostnosti)), temeljila na deterministični metodologiji: konična poraba zaradi hladnih valov in termosenzibilnost v oceni nista bili simulirani. Do teh razlik v rezultatih so privedle

metodološke razlike. Z uporabo ciljne metodologije, ki jo poskuša uveljaviti REGRT-E, se bodo zmanjšala odstopanja med različnimi predvidenimi poslovnimi leti. V zvezi s tem se *Mid-Term Adequacy Forecast* (srednjeročna napoved zadostnosti), ki jo je leta 2016 objavilo REGRT-E ⁽²²⁾ in ki je prva različica, temelječa na verjetnostni metodologiji, ujema z rezultati študije PLEF (petstranski energetski forum) in RTE.

- (101) V nasprotju s tem, kar se zdi razvidno iz navedb Komisije, francoski mehanizem zmogljivosti ni bil namenjen reševanju morebitnih težav denarnega primanjkljaja, temveč zagotovitvi zanesljivosti oskrbe francoskega elektroenergetskega sistema (zlasti med konično porabo), in sicer s plačilom nadomestila za razpoložljivost sredstev, za katerega ni mogoče zagotoviti zadostnega nadomestila samo na energetskem trgu.
- (102) Francija izvaja več ukrepov, ki dopolnjujejo mehanizem zmogljivosti: projekte povezovalnih daljnovodov; spreminjanja reguliranih cen in tarif za uporabo javnih prenosnih in distribucijskih omrežij električne energije tako, da bolje izražajo primanjkljaje; razvoj zmogljivosti za izravnano (na primer zaradi razvoja regulativnega okvira trgov električne energije, da se omogočijo vključitev izravnano v vse mehanizme, odprava tehničnih in konkurenčnih ovir za povezovanje zmogljivosti, uporaba inteligentnih števecv); uporabo obnovljivih virov itd.
- (103) Medtem je RTE objavil svojo oceno zadostnosti proizvodnih zmogljivosti za leto 2016. Po navedbah francoskih organov predvidena bilanca RTE ne spremeni njihove analize. Nasprotno, podpre jo, saj znova ponazori, da je zanesljivost oskrbe Francije odvisna od prihodnosti nekaterih toplotnih elektrarn (zlasti od elektrarn na kombinacijo plina) in izravnano porabe, ki sta prav panogi, ki sta najbolj dovzetni za vzpostavitev mehanizma zmogljivosti.

Slika 3

Kazalniki izpada v scenariju proizvodnje toplotne energije z ohranitvijo vseh zmogljivosti in v scenariju proizvodnje toplotne energije z zaprtjem nekaterih zmogljivosti

		2016–2017	2017–2018	2018–2019	2019–2020	2020–2021
Scenarij proizvodnje toplotne energije z ohranitvijo vseh zmogljivosti	Nedobavljena energija	2,0 GWh	1,4 GWh	2,5 GWh	2,7 GWh	0,8 GWh
	Pričakovano tveganje izpada	0 h 45	0 h 30	1 h 00	0 h 45	0 h 15
	Meja zmogljivosti ali primanjkljaj	4 700 MW	5 400 MW	3 600 MW	3 700 MW	6 600 MW
Scenarij proizvodnje toplotne energije z zaprtjem nekaterih zmogljivosti	Nedobavljena energija	8,6 GWh	13,4 GWh	26,5 GWh	26,2 GWh	7,6 GWh
	Pričakovano tveganje izpada	2 h 30	3 h 45	6 h 45	6 h 15	2 h 15
	Meja zmogljivosti ali primanjkljaj	600 MW	– 700 MW	– 2 500 MW	– 2 400 MW	900 MW

Vir: RTE, predvidena bilanca iz leta 2016.

- (104) Po navedbah RTE je med scenariji proizvodnje toplotne energije, predstavljenimi v predvideni bilanci iz leta 2016 (glej sliko 3), scenarij proizvodnje toplotne energije z zaprtjem nekaterih zmogljivosti tisti, ki bi ga bilo treba uporabiti, če ne bi bilo mehanizma zmogljivosti. Scenarij proizvodnje toplotne energije z zaprtjem nekaterih zmogljivosti vključuje zaprtje nekaterih proizvodnih sredstev, zlasti tistih, katerih zaprtje so operaterji za zdaj odložili, saj čakajo na začetek izvajanja mehanizma zmogljivosti. Scenarij proizvodnje toplotne energije z ohranitvijo vseh zmogljivosti pa vključuje ohranitev vseh sedanjih elektrarn ne glede na gospodarske pomisleke: po navedbah francoskih organov ima torej malo možnosti, da se uresniči.

⁽²²⁾ Na voljo na tej povezavi: <https://www.entsoe.eu/outlooks/maf/Pages/default.aspx>.

- (105) Tako je v scenariju proizvodnje toplotne energije z zaprtjem nekaterih zmogljivosti zanesljivost oskrbe ogrožena od zimskega obdobja 2017–2018, če se kot referenca upošteva povprečna zima. RTE je poleg tega prav tako v primeru scenarija proizvodnje toplotne energije z zaprtjem nekaterih zmogljivosti izračunal pričakovan izpad s simulacijo najhladnejše zime, s hladnim valom, za naslednjih pet zim. Rezultati tega izračuna so prikazani na sliki 4.

Slika 4

Pričakovan izpad v najhladnejši zimi (v urah)

	2016–17	2017–18	2018–19	2019–20	2020–21
Pričakovan izpad	5–15	8–21	16–36	14–34	5–13

Vir: RTE.

- (106) Izračun kaže, da bi pričakovan izpad vsakokrat presegel merilo izpada, ki ga je upoštevala Francija, to je pričakovan izpad v povprečju 3 ure na leto. Treba je pripomniti, da je cilj francoskega mehanizma zmogljivosti zlasti zavarovanje pred najhladnejšimi zimami.

4.2.2.2 Pomisleki, ki jih je Komisija navedla v sklepu o začetku postopka

- (107) Komisija je v točki 164 obrazložitve sklepa o začetku postopka spomnila, da je Autorité de la Concurrence (organ, pristojen za konkurenco) predlagal uvedbo tarife za uporabo javnih prenosnih in distribucijskih omrežij električne energije (TURPE), prilagojenih uram in letnim časom, zlasti z razlikovanjem med urami z višjo in urami z nižjo tarifo, da bi se spodbudilo zmanjšanje povpraševanja industrijskih porabnikov v času konične porabe. Francija je potrdila, da je TURPE že prilagojena uram in sezonam, pri čemer se cene razlikujejo glede na letne čase, dneve v tednu in/ali ure v dnevu.
- (108) Komisija je, nazadnje, v točki 153 obrazložitve sklepa o začetku postopka menila, da dejavniki zmanjšanja zmogljivosti (v neobveznem regulativnem sistemu certifikacije) niso bili dovolj jasni. Francija je pojasnila, da v tem neobveznem regulativnem sistemu certifikacije raven certificirane zmogljivosti ustreza povprečju moči obrata v urah s ČKP2 v vseh preteklih letih, pomnoženim s koeficientom sektorskega prispevka (ali dejavnikom zmanjšanja porabe). Iz teh koeficientov prispevka (85 % za pretočne hidroelektrarne, 70 % za vetrne elektrarne in 25 % za sončne elektrarne) je razvidno, da povprečna razpoložljivost v urah s ČKP2 v obratih, v katerih se proizvaja nezadržljiva energija, ne izraža celotnega prispevka navedenih obratov k zmanjšanju tveganja izpada, in sicer zaradi: (i) povezave med razpoložljivostjo obrata in obdobji obremenitve sistema (kar ne velja za nadzorljivo zmogljivost) ter (ii) spremenljivega profila razpoložljivosti v urah s ČKP2 (nadzorljive zmogljivosti imajo pavšalni profil razpoložljivosti), kar ima določen učinek, saj funkcija verjetnosti izpada v urah s ČKP2 ni enotna. Količniki prispevka za leta dobave 2017, 2018 in 2019 so bili izračunani na podlagi scenarijev iz predvidene bilance RTE, na podlagi zelo številnih statističnih zaporedij.

4.3 Ustreznost ukrepa pomoči

4.3.1 Razlikovanje med zmogljivostmi za izravnavo

4.3.1.1 Pripombe zainteresiranih strani

- (109) Večina predložiteljev odgovorov omenja diskriminacijo med implicitnimi in eksplicitnimi izravnavami. Večina med njimi (5) meni, da je navedeni mehanizem ugodnejši za eksplicitne izravnave, in sicer zaradi obveznosti vklopa, naložene pri implicitni izravnavi, ki se doživlja bolj kot omejitve. Dva predložitelja odgovorov sta pripomnila, da bi bilo treba v skladu z upoštevanim merilom zanesljivosti zmogljivost za eksplicitno izravnavo

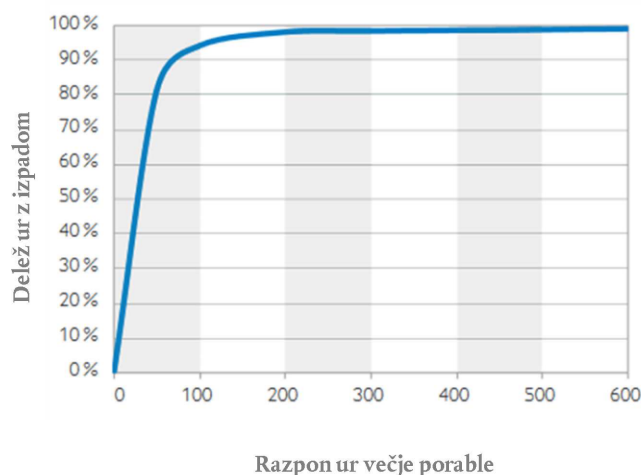
vklopiti le enkrat na deset let (navedeni mehanizem je bil zasnovan za zimsko konično porabo v desetletnem obdobju). Zato menita, da bi morale biti število ur s ČKP2 (razpoložljivost eksplicitne izravnave) desetkrat večje od števila ur s ČKP1 (dejansko zmanjšanje implicitne izravnave). Dva predložitelja odgovorov nasprotno poudarjata, da so po njunem mnenju pogoji implicitnih izravnav ugodnejši, saj morajo operaterji eksplicitne izravnave nositi stroške certifikacije. Dva predložitelja odgovorov menita, da so francoski organi našli ustrezno ravnotežje med obveznostmi obeh vrst operaterjev zmogljivosti.

4.3.1.2 Stališča Francije

- (110) Francija se je zagovarjala tako, da je izpostavila različne obveznosti obeh vrst operaterjev zmogljivosti. Po njenih trditvah so različni pogoji potrebni prav zato, da se lahko obe vrsti zmogljivosti vključita v mehanizem. Natančneje, ker je nadomestilo, zahtevano za izravnavo, ki se oceni implicitno, večje (vklop proti razpoložljivost), je razumljivo, da je število dni, na katere se nanaša (dnevi s ČKP1), manjše od števila dni, v katerih mora biti razpoložljiv operater eksplicitne izravnave.
- (111) Nekateri zainteresirane strani so bile zaskrbljene, da je trajanje ČKP2, čeprav je daljše kot pri ČKP1, potencialno prekratko. Po navedbah Francije je določanje ČKP1 in ČKP2 zapleteno vprašanje, pri katerem je treba nujno najti kompromisno rešitev. RTE je izvedel študije in nazadnje dosegel zadovoljiv kompromis, njeni rezultati pa so bili predstavljeni v *Rapport d'accompagnement de la proposition de règles du mécanisme de capacité* (2014) (spremljevalno poročilo k predlogu pravil za mehanizem zmogljivosti).
- (112) Če povzamem, francoski organi so se za zajetje ur največje porabe (glej sliko 5 spodaj) in hkrati prikaz sodelovanja porabnikov, prek katerih je mogoče izvesti izravnavo pri zmanjšanju tveganja izpada, odločili, da za ČKP1 uporabijo časovni obseg 100 do 150 ur.

Slika 5

Povezave med izpadom in urami večje porabe



Vir: RTE, *Rapport d'accompagnement de la proposition de règles du mécanisme de capacité* (2014), str. 139 (spremljevalno poročilo k predlogu pravil za mehanizem zmogljivosti).

- (113) Po navedbah Francije bi moral biti ČKP2 zagotovo daljši od ČKP1 (saj pri pristopu z vklopom veljajo veliko večje zahteve kot pri pristopu z razpoložljivostjo), vendar niti ČKP2 ne bi smel biti predolg, da nekateri sektorji ne bi imeli neupravičenih izgub, zlasti kar zadeva zmogljivosti za izravnavo. Iz navedene študije RTE je izhajalo, da je v 300 urah največje porabe zajetih 99 % ur izpada in da je ciljni ČKP2, ki je zajemal 100 do 300 ur največje porabe, ustrezna izbira za upošteveno ocenitev prispevka eksplicitnih zmogljivosti za izravnavo k zmanjšanju tveganja izpada.

- (114) Francoski organi so v okviru navedenega časovnega razpona 100 do 300 ur upoštevali 250 ur. S tem številom je namreč mogoče (i) zajeti skoraj 99 % ur izpada (glej sliko 5), pri čemer torej ne pride do zmanjšanja zajetja tveganja izpada v primerjavi z izbiro najdaljšega obdobja 300 ur, in (ii) povečati razpoložljivost eksplicitnih izravnjav porabe v primerjavi z drugimi sektorji ⁽²³⁾. Francoski organi so se tako za zagotovitev iste ravni zanesljivosti oskrbe odločili, da upoštevajo največ 250 ur za ČKP2, da bi bil prispevek eksplicitnih izravnjav za isto raven kritja tveganja izpada čim večji.
- (115) Če bi se predvidel ČKP2, ki je desetkrat daljši od ČKP1, bi se razpoložljivost proizvodnih sredstev in sredstev za izravnavo merila za 1 000 do 1 500 ur. Glede na obveznosti razpoložljivosti zmogljivosti za izravnavo v daljših obdobjih bi se v primeru povečanja obsega obveznosti razpoložljivosti zmanjšal potencial za izkoristek teh zmogljivosti v okviru mehanizma zmogljivosti. 100 MW industrijske izravnave, ki se lahko dajo na voljo v približno sto urah, ne pa tudi v približno tisoč urah, bi bili torej ocenjeni kot 20 MW proizvodnje toplote, medtem ko študije kažejo, da je njihov prispevek k zmanjšanju tveganja izpada primerljiv z 90 MW proizvodnje toplote. Da bi se torej med operaterji zmogljivosti za izravnavo in proizvajalci zagotovila poštena konkurenca, so se francoski organi odločili, da ne bodo upoštevali ČKP2, ki je desetkrat daljši od ČKP1, temveč da bodo uporabili ciljni ČKP2.
- (116) Francoski organi poleg tega opozarjajo, da mehanizem zmogljivosti vključuje nadzor nad razpoložljivostjo zmogljivosti (pri nesamodejnem vklopu), ki vsekakor zagotavlja, da ni učinka mrtvih izgub med obveznostjo razpoložljivosti in obveznostjo vklopa.
- (117) Francoski organi so vseeno pripravljeni določiti druge vrednosti, kot so te, ki so zdaj upoštevane v pravilih, vendar menijo, da veljavni okvir zagotavlja ustrezno ravnotežje med neodvisnimi operaterji zmogljivosti za izravnavo in dobavitelji. Po njihovem mnenju bi torej bilo treba v prvih letih dobave ohranjati enako razmerje med ČKP1 in ČKP2. Njegovo vrednost bo mogoče ponovno preučiti, če dani signali niso dovolj upoštevni in je mogoče tako oceno vključiti v oceno delovanja trga zmogljivosti.

4.3.2 Izključenost čezmejnih zmogljivosti

4.3.2.1 Pripombe zainteresiranih strani

- (118) Iz pripomb, prejetih kot odgovor na sklep o začetku postopka, je razvidno veliko soglasje med udeleženci na trgu, da se francoski mehanizem postopoma (to pomeni brez ogrožitve začetka izvajanja mehanizma januarja 2017) odpre za čezmejne zmogljivosti.

4.3.2.2 Stališča in rešitve, ki jih predlaga Francija

- (119) Francija je kot odgovor predlagala, da se izrecno upoštevajo tuje zmogljivosti v skladu s hibridnim modelom, v katerem se zagotovi plačilo za povezovalne daljnovode pa tudi za tuje proizvodne zmogljivosti in zmogljivosti za izravnavo. V skladu s tem predlogom se bo večje plačilo zagotovilo bodisi za povezovalne daljnovode bodisi za tuje zmogljivosti, odvisno od primanjkljaja.
- (120) V predlogu je še navedeno, da bi morale tuje proizvodne zmogljivosti in zmogljivosti za izravnavo za certifikacijo pridobiti dovoljenja za povezovanje prek daljnovodov, nato pa svoja potrdila o zagotovljenih zmogljivostih ponuditi na francoskem trgu zmogljivosti.
- (121) Dovoljenja bodo izdana za posamezno mejo na podlagi prispevka čezmejnih držav članic k zanesljivosti oskrbe v Franciji. Ta dovoljenja bodo nato prodana na dražbi „za vsako posamezno mejo“. Vse proizvodne zmogljivosti in zmogljivosti za izravnavo čezmejne države, ki je prek posameznega daljnovođa povezana s Francijo, bodo lahko sodelovale pri dražbi dovoljenj za povezovanje prek daljnovodov, izdanih za navedeni povezovalni

⁽²³⁾ RTE je v spremljevalnem poročilu k pravilom poudaril, da na večino proizvodnih sektorjev izbira 200, 250 ali 300 ur s ČKP2 ni vplivala, da pa je vplivala na izravnave in da je na njihov prispevek k tveganju izpada vplivala razpoložljivost za daljša obdobja.

daljnovod. Dražbe bodo potekale v letu dobave -1 (v nadaljnjem besedilu: LD-1). Navedeni sistem ne nasprotuje temu, da se zmogljivosti, za katere je bila sklenjena pogodba v okviru francoskega mehanizma, hkrati vključijo v druge mehanizme zmogljivosti v Evropski uniji. V teh okoliščinah bo torej treba v partnerstvu z zadevnimi državami opredeliti podrobna pravila za nadzor in oceno zagotovljene storitve.

- (122) Potem ko so tuje proizvodne zmogljivosti ali zmogljivosti za izravnavo pridobile dovoljenja za povezovanje prek daljnovodov, se lahko certificirajo in pridobijo potrdila o zagotovljenih zmogljivostih. Pozneje lahko navedena potrdila o zagotovljenih zmogljivostih prodajo na francoskem trgu zmogljivosti.
- (123) Francoski organi se zavežejo, da bodo enostransko izvajali zgoraj navedeno „pragmatično hibridno“ rešitev, torej da bodo v svoj regulativni okvir vključili možnost za obrate v obmejnih državah članicah, da se izrecno vključijo v francoski mehanizem zmogljivosti, ob upoštevanju zadostne zmogljivosti tranzita na povezovalnih daljnovodih. Vendar bo ta regulativni okvir določal sporazum med operaterji prenosnih sistemov ⁽²⁴⁾ (OPS) zadevnih držav članic v obliki memoranduma o sodelovanju, ki omogoča uvedbo potrebnega postopka certifikacije in nadzora za izvajanje mehanizma.
- (124) Če nekateri OPS zadevnih držav članic takega memoranduma ne podpišejo, se francoski organi zavežejo, da bodo uvedli zaščitni postopek, s katerim je mogoče zagotoviti vključenost tujih zmogljivosti v mehanizem zmogljivosti ter s tem dokončno opustiti model, ki temelji na implicitni vključenosti. Navedeni zaščitni postopek bo vključeval eksplicitno vključenost povezovalnih daljnovodov (to rešitev je mogoče izvajati brez sodelovanja drugih držav članic in lahko odraža vrednost, ki jo zmogljivosti povezovalnih daljnovodov dodajajo za zanesljivost oskrbe v Franciji).
- (125) Za izvajanje navedenih zavez je potreben popravek odredbe iz leta 2012, ki jo je sprejel Conseil d'Etat na podlagi mnenja Conseil supérieur de l'énergie (višji svet za energijo), Conseil national d'évaluation des normes (nacionalni svet za ocenjevanje standardov), Commission de régulation de l'énergie (komisija za regulacijo energije) in Autorité de la concurrence (organ, pristojen za konkurenco). Francoski organi menijo, da sprejetja odredbe in nato popravka pravil, sprejetih za njeno izvajanje, ni mogoče predvideti pred koncem 2017. Francoski organi menijo, da bi lahko ta faza trajala približno šest mesecev. Časovni načrt, ki so ga sprejeli francoski organi, torej temelji na eni od različic v tem regulativnem okviru leta 2018 za učinkovito izvajanje za leto dobave 2019.

4.3.3 Neobstoj signalov za nove naložbe

4.3.3.1 Pripombe zainteresiranih strani

- (126) Komisija je v zvezi s tem prejela številne odgovore in stališča so bila zelo različna.
- (127) Večina (7) predložiteljev odgovorov se strinja, da mehanizem v svoji prvotni obliki ne more spodbuditi novih naložb v proizvodne obrate. Najpogosteje navedeni razlogi so neobstoj reprezentativnega cenovnega signala, ki bi bil dan dovolj zgodaj pred letom dobave, zgornja meja cene zmogljivosti, določena na 40 000 EUR/MW (ki izhaja iz zgornje meje, ki se uporablja za mehanizem izravnave odstopanj), in neobstoj dolgoročnih pogodb.
- (128) Predložitelji odgovorov so namreč večinoma potrdili, da je navedeni mehanizem preveč zapleten ali da vsaj dobavitelji, zlasti novi udeleženci, z njim težko ocenijo svoje prihodnje portfelje. Eden od predložiteljev odgovorov je poudaril, da bi se bilo mogoče s centraliziranim mehanizmom zmogljivosti tem težavam izogniti.
- (129) Dva (prvotna) proizvajalca se s tem ne strinjata in menita, da bo navedeni mehanizem lahko privabil nove naložbe, zlasti zaradi roka štirih let pred letom dobave, možnosti, da se na trgu razvijejo terminski proizvodi, in cenovnega signala, ki je po njunem mnenju zanesljiv. Poleg tega menita, da mehanizem vključuje zadostne zaščitne ukrepe za zagotovitev preglednosti obveznosti glede zmogljivosti, zlasti ker RTE redno objavlja napovedi splošnega obsega zagotovljenih zmogljivosti, zahtevanih za posamezno leto dobave.

⁽²⁴⁾ V skladu s členom 2 Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 55) operater prenosnega sistema pomeni „pravno ali fizično osebo, ki je odgovorna za obratovanje prenosnega sistema, zagotavljanje njegovega vzdrževanja in po potrebi za razvoj le-tega na danem območju, za medsebojne povezave z drugimi sistemi, kjer to ustreza, in za zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti sistema za zadovoljitev razumnih potreb po transportu [prenosu] električne energije“.

- (130) Dva druga predložitelja odgovorov (alternativna proizvajalca) poudarjata, da je glavni cilj navedenega mehanizma ohranjanje delovanje obstoječih zmogljivosti, in ne spodbujati nove naložbe.

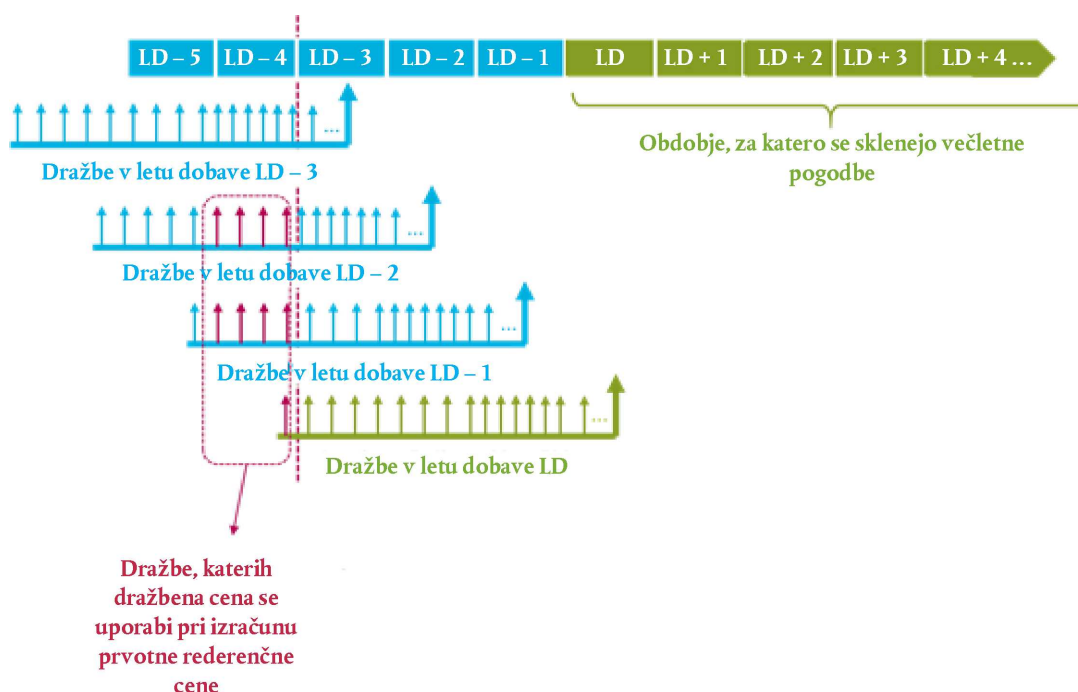
4.3.3.2 Stališča in rešitve, ki jih predlaga Francija

Neobstoj dolgoročnih pogodb

- (131) Francoski organi so se po povratnih informacijah tretjih strani zavezali, da bodo uvedli sistem sklepanja večletnih pogodb za spodbujanje naložb v nove zmogljivosti. Vse nove zmogljivosti ⁽²⁵⁾ bodo lahko vključene v navedeni sistem, če že nimajo podpornega mehanizma.
- (132) Za zagotovitev zadostnega roka za izvedbo novih projektov bo na platformi EPEX v LD-4 organizirana prva dražba potrdil o zagotavljenih zmogljivostih. Za potencialne nove zmogljivosti bo treba ponudbe predložiti RTE v zadnjem četrtletju LD-4. Ponudbe bodo morale vključevati zlasti ceno in količino.
- (133) Cenovna konkurenčnost se bo nato primerjala s „prvotno referenčno ceno“, nad katero ponudbe ne bi bile sprejete. Prvotna referenčna cena bo aritmetična povprečna cena ⁽²⁶⁾ zmogljivosti, ki ne izhaja le iz dražbe, organizirane v LD-4 za leto dobave LD, temveč tudi iz dražb, organiziranih v istem navedenem letu za leti dobave LD-1 in LD-2, kakor je prikazano na sliki 6.

Slika 6

Predlog sestave prvotne referenčne cene



Vir: Dopis francoskih organov z dne 9. septembra 2016.

⁽²⁵⁾ Merila, ki se uporabljajo za razlikovanje naložb v nove zmogljivosti od naložb v vzdrževanje ali v podaljšanje življenjske dobe obstoječih obratov, se bodo uskladila z že obstoječimi opredelitvami v francoski zakonodaji, tako da bo mogoče „nove zmogljivosti“ razlikovati od naložb v vzdrževanje ali v podaljšanje življenjske dobe. Tako člen L. 311-1 energetskega zakonika v različici, ki izhaja iz zakona št. 2015-992 o energetskega prehodu za pospeševanje zelene rasti (loi n° 2015-992 relative à la transition énergétique pour la croissance verte), določa: „Ob upoštevanju člena L. 311-6 je treba za vsak nov obrat za proizvodnjo električne energije pridobiti upravno obratovalno dovoljenje. Za nove proizvodne obrate v smislu tega člena se štejejo tudi obrati, katerih vgrajena moč se je povečala za vsaj 20 %, ter obrati, katerih primarni vir energije se je spremenil.“

⁽²⁶⁾ Natančno utež morajo nato določiti francoski organi po posvetovanju s preostalimi udeleženci na trgu.

- (134) Akterji na trgu torej ne bodo vnaprej poznali prvotne referenčne cene, ki jo bo mogoče določiti glede na delovanje trga.
- (135) Kar zadeva količine, ki naj bi se dodelile, bodo francoski organi uporabili krivuljo povpraševanja, na podlagi katere je mogoče te količine omejiti na ponudbe, ki so dejansko dolgoročno konkurenčne. Krivulja povpraševanja, ki jo bo vsako leto pripravil RTE in odobrila CRE, bo morala odražati vrednost nove zmogljivosti za skupnost. Treba je namreč zagotoviti, da bo mehanizem sklepanja večletnih pogodb dejansko imel pozitiven učinek za porabnike.
- (136) Za izbrane zmogljivosti bo sklenjena sedemletna pogodba za izravnavo razlike, ki je po svojih učinkih primerljiva z dodatnimi sredstvi („feed-in premium“), kar pomeni, da se pri vsakem odstopanju med ponudbeno in referenčno tržno ceno razlika izplača (če je referenčna tržna cena višja od ponudbene cene) ali pa pobere (če je referenčna tržna cena nižja od ponudbene cene). Vendar da bi si udeleženci na trgu prizadevali čim bolj povečati svoje prihodke, vlagatelj ne izplača razlike (med prodajno in ponudbeno ceno) ob vsakem prihodku od prodaje potrđil o zagotovljenih zmogljivostih po ceni, ki je višja od ponudbene.
- (137) Francoski organi poleg tega nameravajo uvesti okoljska merila, ki bodo zagotovila prednost nizkoogljičnim proizvajalcem, in sicer v obliki (i) prednostne okoljske pravice z istimi tehničnimi in ekonomskimi značilnostmi ter (ii) zgornje meje izpustov posameznih proizvodnih sredstev, za katera bi veljal poseben okvir za nove zmogljivosti. Okoljska merila, kakršno je raven izpusta toplogrednih plinov, bodo določena s predpisi in po potrebi bo lahko sprejeta ponudba, ki bo najmanj posegala v okolje. Poleg tega se bo za obstoječe obrate še naprej uporabljala veljavna evropska in francoska okoljska zakonodaja, zato bodo morda potrebne naložbe v te obrate, da se ti po potrebi uskladijo z navedeno zakonodajo.
- (138) Francoski organi se zavezujejo, da bodo leta 2019 začeli izvajati sistem za izbiro zmogljivosti, ki bo povezana s prvo dejansko vključitvijo izbranih zmogljivosti za leto dobave 2023. Poleg tega se zavezujejo, da bodo od leta 2019 izvajali prehodni sistem večletnih pogodb, s katerimi bodo lahko pokrili obdobje 2020–2023. To bi na primer pomenilo, da se bo leta 2019 začel izvajati „trajni“ sistem za leto dobave 2023, hkrati pa tudi prehodni sistem za leta dobave 2020, 2021 in 2022.

Težava dobaviteljev pri pravočasnem vnaprejšnjem predvidevanju razvoja njihovih portfeljev odjemalcev

- (139) Francoski organi menijo, da bi morale redne napovedi RTE dobaviteljem dovolj pomagati, da bodo bolje predvideli končni obseg svoje obveznosti glede zmogljivosti. Navedeni organi dodajajo, da imajo dobavitelji, vsaj v prvih letih mehanizma, možnost za ponovno uravnoteženje svojih zmogljivosti brez stroškov do konca leta dobave.
- (140) Kljub zgoraj navedenemu in kot dopolnitev k tem zaščitnim ukrepom francoski organi predlagajo, da se med pravila za mehanizem zmogljivosti vključijo določbe o pomoči alternativnim dobaviteljem pri izračunu njihove obveznosti glede zmogljivosti. Za zdaj navedena pravila določajo, da RTE vsakega dobavitelja obvesti o predvidenem obsegu obveznosti leto po letu dobave, nato pa še o končnem obsegu obveznosti dve leti po letu dobave. RTE je kot dopolnitev razvila podporna orodja, s katerimi je mogoče udeležence obvestiti o njihovem obsegu obveznosti pred iztekom navedenih rokov. Francija predlaga, da se obveznost RTE, da dobaviteljem pomaga pri izračunu njihove obveznosti, zlasti z zagotovitvijo orodij, ki alternativnim dobaviteljem omogočajo boljše predvidevanje njihove obveznosti glede zmogljivosti in z določitvijo terminov redne podpore prek kontaktnih točk, na katerih bodo dobavitelji uporabljali ta orodja za predvidevanje svoje obveznosti. Navedeni dobavitelji bodo poleg tega ta orodja lahko na zahtevo uporabljali zunaj terminov podpore, določenih v navedenih pravilih.

Morebiten neobstoj spodbud udeležencem za vzpostavitev ravnotežja pred letom dobave

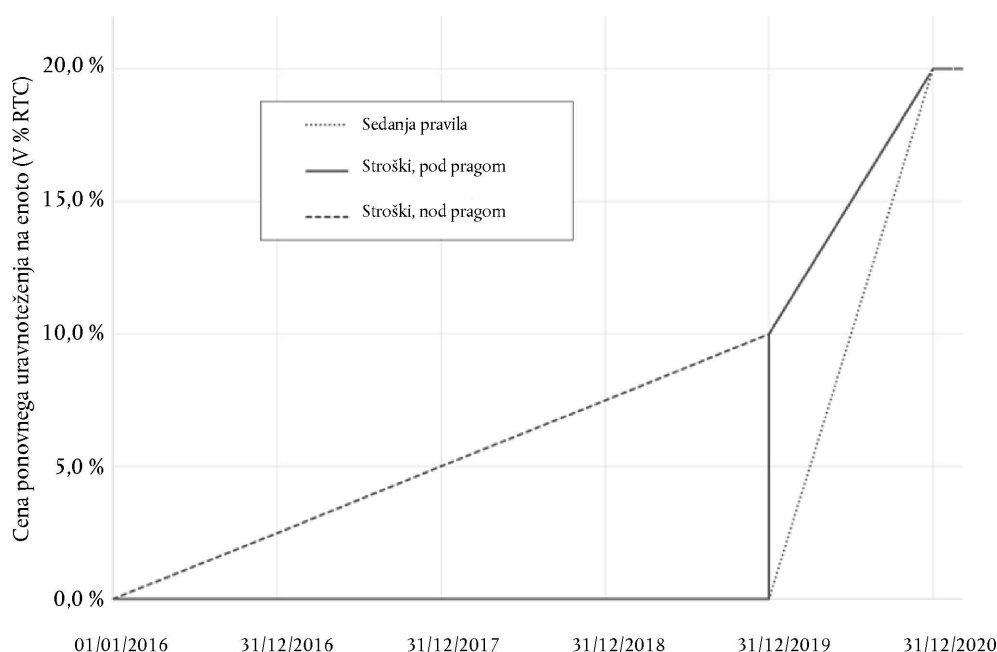
- (141) Francoski organi so se poleg tega zavezali, da bodo spremenili podrobna pravila za uravnoteženje, da bi operaterje zmogljivosti spodbudili k čim doslednejši certifikaciji. Natančneje, stroški ponovnega uravnoteženja za navedene udeležence se izračunajo glede na obseg ponovnega uravnoteženja vsakega udeleženca:

1. če je seštevek ponovnih uravnoteženj manjši od 1 GW (seštevek absolutnih vrednosti), uravnoteženje pred letom dobave ostaja brezplačno;

2. če je seštevek ponovnih uravnoteženj večji od 1 GW (seštevek absolutnih vrednosti), je uravnoteženje pred letom dobave plačljivo.
- (142) Postopno povečevanje stroškov ponovnega uravnoteženja v posameznem primeru je prikazano na sliki 7 zgoraj (leto dobave: 2020), pri čemer cena na enoto s približevanjem letu dobave narašča.

Slika 7

Prikaz novega okvira, predlaganega za ponovna uravnoteženja za leto 2020 s $k = 0,2$



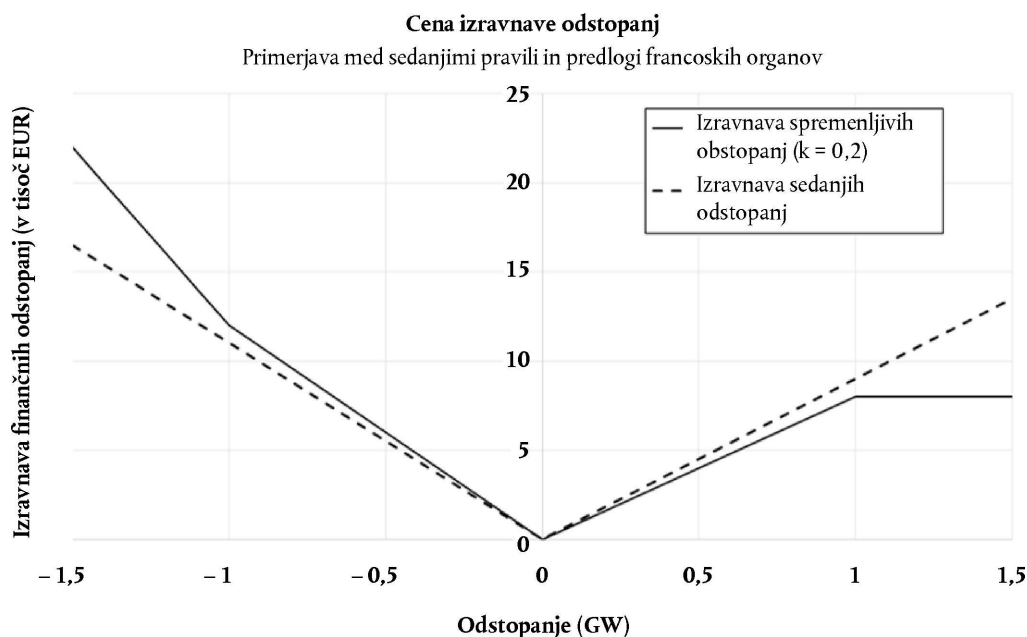
Vir: Dopis francoskih organov z dne 9. septembra 2016.

- (143) Operaterji zmogljivosti morajo odslej v kratkem roku, določenem v navedenih pravilih, ponovno vzpostaviti ravnotežje ob večjih dogodkih (to so dogodki, ki privedejo do nerazpoložljivosti sredstev glede na napovedi navedenih operaterjev glede razpoložljivosti, kot so začasna zaustavitev obratovanja, dokončno zaprtje, okvara, ki povzroči dolgotrajno zmanjšanje razpoložljivosti itd.) ⁽²⁷⁾.
- (144) Francoski organi predlagajo tudi spremembo mehanizma izravnave odstopanj, da bi udeležence na trgu še dodatno odvrnili od tega, da bi kadar koli imeli negativna ali pozitivna odstopanja. Natančneje, spodbujevalni koeficient „k“, uporabljen za neravnotežja, bo podvojen (v odloku z dne 22. januarja 2015 je bil določen na 0,1, vendar bo povečan na 0,2) in se bo še dodatno povečal za negativna neravnotežja, ki bodo presegla najvišji prag 1 GW, še manj ugoden pa bo za pozitivna neravnotežja, ki bodo presegla najvišji prag 1 GW (natančno raven pragov bodo morali določiti navedeni organi na podlagi ponovne vzpostavitve normalnega delovanja trga, vendar ta nikakor ne bo presegala 1 GW). Te spremembe so prikazane na sliki 8.

⁽²⁷⁾ Prej so imeli operaterji zmogljivosti le obveznost sporočitve dogodka, ki je povzročil odstopanje za več kot 100 MW od njihove napovedi glede zmogljivosti. Glavna razlika je, da operaterju razen te sporočitve ni bilo nujno treba vzpostaviti tudi ponovnega ravnotežja (operater je lahko čakal na ponovno vzpostavitev ravnotežja, lahko pa ga tudi ni vzpostavil in je ohranil odstopanja). Ponovno ravnotežje je moral vzpostaviti le v primeru dokončnega zaprtja. Navedena določba poleg tega ni bila predpisana z zakonodajo, temveč s pogodbo o certifikaciji; zdaj bo vključena v zakonodajo (hierarhično višji predpis).

Slika 8

Prikaz predloga izravnave odstopanj z učinkom praga 1 GW in $s_k = 0,2$



Vir: Dopis francoskih organov z dne 9. septembra 2016.

Zgornja meja cene izravnave odstopanj ne izraža CONE

- (145) Francoski organi so se poleg tega zavezali, da bodo postopoma zviševali regulirano ceno (ki je zgornja meja cene odstopanj in s tem posredno ceno potrdil o zagotovljenih zmogljivostih), in sicer v skladu s tem časovnim načrtom:
1. leta 2017 bo regulirana cena 20 000 EUR/MW, da bi se lahko udeleženci naučili obvladovati delovanje trga z omejenimi tveganji, zaradi poznega dejanskega začetka izvajanja sistema;
 2. leta 2018 in 2019 bo regulirana cena 40 000 EUR/MW;
 3. od leta 2020 bo regulirana cena 60 000 EUR/MW, da bi lahko mehanizem zmogljivosti po potrebi dal cenovne signale, ki bodo odražale potrebe po novih zmogljivostih na trgu, ki bi moral do tedaj doseči zadostno zrelost.
- (146) Francoski organi se poleg tega za leta dobave 2021 in naslednja zavezujejo, da bodo letno posodabljali regulirano ceno, da bi jo uskladili z vrednostjo, ki ustreza CONE, zlasti stroškom elektrarne na plin tipa CCG ali elektrarne z odprtim ciklom, kakor ga je izračunal operater javnega prenosnega omrežja električne energije in odobril regulator. Ta posodobitev se ne izvede nujno s postopkom popolnega pregleda pravil za mehanizem zmogljivosti.
- (147) Navedeni načrt omogoča (i) sovpadanje morebitnega zvišanja regulirane cene z začetkom veljavnosti sistema večletnih pogodb za nove zmogljivosti in (ii) posvetovanje z udeleženci na trgu o zvišanju regulirane cene in hkrati o uvedbi sistema večletnih pogodb za nove zmogljivosti ⁽²⁸⁾.

⁽²⁸⁾ Službe Evropske komisije in francoski organi so v okviru podrobne preiskave mehanizma zmogljivosti opravili prve analize o potrebah po financiranju, povezanih z novimi naložbenimi projekti v zvezi s projekti tipa CCG (na podlagi finančnih podatkov iz projekta Landvisiau in različnih podatkov iz ekonomske literature). Iz teh analiz izhaja, da so prihodki od zmogljivosti, ki znašajo 60 000 EUR/MW/leto, po obsegu skladni z naložbami v CCG, da pa bi bilo mogoče za zagotovitev donosnosti projektov predvideti zvišanje regulirane cene. Na podlagi obstoječih finančnih podatkov je namreč donosnost projektov zagotovljena samo za prihodke od zmogljivosti, ki so zelo blizu 60 000 EUR/MW/leto. Te analize je treba nadaljevati, da bi bilo mogoče natančneje ugotoviti možnost za zvišanje regulirane cene in tako zagotoviti, da je lahko raven regulirane cene hkrati zaščitni ukrep za porabnike in da ne ovira vstopa na trg električne energije.

- (148) Komisija je kot dopolnitev k navedenemu in k temu, kar je bilo navedeno v sklepu o začetku postopka, v razpravah s francoskimi organi izrazila bojazen, da bi lahko razhajanje („spread“) med ARENH in ceno električne energije na trgu električne energije pomenilo tudi implicitno zgornjo mejo cen zmogljivosti, saj proizvod ARENH vključuje potrdila o zagotovljenih zmogljivostih.
- (149) Francoski organi so odgovorili, da:
1. je obseg potrdil o zagotovljenih zmogljivostih, povezan s proizvodom ARENH, dovolj majhen glede na celoten trg zmogljivosti, zato ne more vplivati na ceno drugih potrdil o zagotovljenih zmogljivostih; in
 2. sedanje razhajanje je bolj ali manj 10 EUR/MWh, kar ustreza ceni zmogljivosti 87 600 EUR/MW. Ker je regulirana cena zmogljivosti, določena za leto 2017, 20 000 EUR/MW/leto, za leti 2018 in 2019 40 000 EUR/MW/leto ter za leto 2020 60 000 EUR/MW/leto, ARENH za zdaj ni konkurenčen proizvod ⁽²⁹⁾.
- (150) Francoski organi se vseeno v okviru prihodnje ocene delovanja trga zavezujejo, da bodo preučili možnost za dodaten pritok državnih sredstev za financiranje proizvoda ARENH v povezavi z zmogljivostmi ⁽³⁰⁾, za preprečitev tega, da bi ta proizvod oviral svobodno oblikovanje cen na trgu zmogljivosti.

4.3.4 Drugi pomisleki Komisije

- (151) Komisija je v točki 182 obrazložitve sklepa o začetku postopka navedla, da je morala Francija pojasniti, zakaj niso bili sprejeti nekateri predlogi za izboljšanje mehanizma, ki jih je v svojem mnenju št.°12-A-09 z dne 12. aprila 2012 dal organ, pristojen za konkurenco.
- (152) Francoski organi so pojasnili, da ob upoštevanju predlaganih sprememb (in sicer da se proizvajalcem naloži, da sporočijo predvideno razpoložljivost svojih proizvodnih obratov na podlagi pretekle razpoložljivosti teh obratov in da začnejo izvajati mehanizem za eksplicitno vključitev čezmejnih zmogljivosti) nista bila sprejeta le dva predloga organa, pristojnega za konkurenco, to je, da:
1. se določi, da se ne dodelijo certifikati za obrate z obveznostjo nakupa (obnovljivi viri energije), če tarife za ponovni nakup električne energije, proizvedene v teh obratih, že pokrivajo celotne stroške teh obratov; in
 2. se ne podpre financiranje prehodnega razpisa projektov s strani alternativnih dobaviteljev.
- (153) V zvezi s prvim nesprejetim predlogom so navedeni organi pojasnili, da so sprejeli certifikacijo obratov z obveznostjo nakupa, da bi se izpolnila zahteva po tem, da mehanizem zmogljivosti „obsega celoten trg“. Nasprotno pa je bilo za preprečitev morebitnega kopičenja izplačil za obrate z obveznostjo nakupa odloženo, da bodo obvezani kupci odgovorni za certifikacijo teh obratov in imeli s tem povezana potrdila o zagotovljenih zmogljivostih, pri čemer se prejemki od prodaje zmogljivosti odštejejo od nadomestila, izplačanega obvezanim kupcem.
- (154) V zvezi z drugim nesprejetim predlogom so organi pojasnili, da je bilo odloženo, da se ne začne izvajati prehodni razpis projektov; alternativnim dobaviteljem torej ni treba nositi nobenega stroška. Vseeno pa bodo nosili stroške za ta sistem v prihodnosti, saj bo sedanji varovalni sistem vsekakor ukinjen in po spremembi navedenega odloka nadomeščen s sistemom večletnih pogodb.

4.4 Sorazmernost

4.4.1 Precenitev porabe

4.4.1.1 Pripombe zainteresiranih strani

- (155) Pripombe tretjih strani v zvezi s tem so vključene v oddelek 4.3.3.1 zgoraj.

⁽²⁹⁾ Če bi se upoštevalo razhajanje med ARENH in tržno ceno v višini 7 EUR/MWh, bi se dobila cena zmogljivosti približno 60 000 EUR/MW/leto, to je Padmin. Če bi bila cena ARENH 42 EUR/MWh, bi morala biti cena energije najmanj 35 EUR/MWh, da bi lahko bilo razhajanje med ARENH in tržno ceno implicitna zgornja meja za ceno zmogljivosti. Toda po navedbah francoskih organov terminske cene do leta 2019 nimajo takega obsega.

⁽³⁰⁾ Dodaten pritok državnih sredstev za financiranje proizvoda ARENH v povezavi z zmogljivostmi pomeni, da bi se cena zmogljivosti izpeljala iz cene ARENH v povezavi z energijo.

Stališča Francije

- (156) Stališča Francije o tem so povzeta v točki 139 obrazložitve zgoraj.
- (157) Ne glede na navedena stališča francoski organi predlagajo, da se RTE naloži, naj alternativnim dobaviteljem pomaga pri izračunu njihove obveznosti glede zmogljivosti, kot je bilo pojasnjeno v točki 140 obrazložitve.

*4.4.2 Pomanjkljiva preglednost določanja cene zmogljivosti**4.4.2.1 Pripombe zainteresiranih strani*

- (158) Velika večina predložiteljev odgovorov (13) obžaluje nepreglednost transakcij, izvedenih na prostem trgu, natančneje transakcij znotraj skupine, čeprav jih več med njimi meni, da bi bilo treba večino transakcij izvesti v tej obliki. Eden od predložiteljev odgovorov je znova poudaril, da bi se bilo mogoče s centraliziranim mehanizmom zmogljivosti tem težavam izogniti.
- (159) Prvotni operater meni, da mehanizem v sedanji obliki daje zadostna jamstva za zagotovitev preglednosti trgovanja (tudi znotraj skupine), zlasti:
1. obveznost vodenja ločenih računov v registru potrdil o zagotovljenih zmogljivosti (en račun za operaterje zmogljivosti in en račun za dobavitelje); in
 2. obveznost preglednosti za CRE in njen nadzor nad notranjimi transakcijami.

4.4.2.2 Stališča Francije

- (160) Francoski organi navajajo tudi jamstva, ki jih je poudaril prvotni operater (povzeta v točki 160 obrazložitve). Navajajo tudi, da se ob upoštevanju potrebe, da se dobavitelji prilagodijo razvoju svojih strank, zdi primerno poleg občasnih dražb ohraniti možnost, da udeleženci na trgu trgujejo na prostem trgu. Mehanizem neprekinjene trgovine naj bi zagotovil to prožnost, pa tudi preglednost transakcij in cen, poleg tega naj bi zmanjšal asimetrijo informacij med udeležencu na trgu. Vendar naj bi bila vključenost v tak mehanizem draga, zlasti za dobavitelje z razmeroma majhnimi finančnimi sredstvi. Francoski organi zato predlagajo, da se poleg organiziranega trga, na katerem naj bi bila vsaka transakcija objavljena, še naprej izvajajo tudi transakcije na prostem trgu.
- (161) Vendar še predlagajo, da se določijo dodatna jamstva za povečanje preglednosti in reprezentativnosti trgovanja z zmogljivostmi.
- (162) Mehanizem že določa, da se bodo dražbene cene na platformi, ki jo bo vzpostavila družba EPEX Spot, objavile. Za zagotovitev ravni preglednosti, ki je enakovredna ravni preglednosti platforme za trgovanje, prek katere se transakcije izvajajo na prostem trgu, francoski organi predlagajo, da se vsem udeležencem omogoči dostop do registra transakcij, izvedenih na prostem trgu (katerih anonimnost se zagotovi), da se tako zagotovita preglednost količin in cen ter hkrati anonimnost udeležencev. Zainteresirane strani bodo torej lahko te informacije upoštevale pri svoji strategiji nakupa in prodaje na organiziranih dražbah.
- (163) Še več, dražbe se bodo spodbujale. Francoski organi so se zavezali, da bodo povečali likvidnost na organiziranih dražbah, in sicer tako, da bodo število dražb, izvedenih v štirih letih pred prvim letom dobave, povečali na 15, kar pomeni, da bo v letu dobave LD-4 organizirana ena nova dražba, v LD-3 štiri, v LD-2 prav tako štiri in nazadnje v LD-1 šest novih dražb (v prvotni različici mehanizma so francoski organi predvideli le 10 dražb, razporejenih na tri leta pred letom dobave).
- (164) Francoski organi se poleg tega zavezujejo, da bodo v regulativnem okviru nekaterim operaterjem zmogljivosti naložili, naj na trgu ponudijo svoje certifikate v skladu s spodnjim diagramom:
1. LD-4: 25 % ravni certificirane zmogljivosti;
 2. LD-3: največ med 25 % ravni certificirane zmogljivosti in 25 % količine neprodanih potrdil o zagotovljenih zmogljivostih;

3. LD-2: največ med 25 % ravni certificirane zmogljivosti in 50 % količine neprodanih potrdil o zagotovljenih zmogljivostih;
4. LD-1: največ med 25 % ravni certificirane zmogljivosti in 100 % količine neprodanih potrdil o zagotovljenih zmogljivostih.

(165) Ta obveznost se bo naložila vodjem skupine certifikacijskih organov, katerih obseg zmogljivosti presega prag 3 GW.

4.4.3 Izključenost nekaterih vrst operaterjev zmogljivosti iz mehanizma

- (166) Pripombe tretjih strani in stališča francoskih organov o morebitni diskriminaciji med različnimi vrstami zmogljivosti za izravnavo so obravnavane v oddelku 4.3.1.
- (167) Pripombe zainteresiranih strani in predlogi francoskih organov za odpravo izključenosti zlasti čezmejnih zmogljivosti in novih naložb so opisani v oddelku 4.3.3.

4.4.4 Tržna moč družbe EDF

4.4.4.1 Tveganje kopičenja zmogljivosti

Pripombe zainteresiranih strani

- (168) Tri četrtine strani, ki so se odzvale na sklep o začetku postopka, se posebej sklicujejo na tveganje kopičenja zmogljivosti v francoskem mehanizmu.
- (169) Ena od zvez francoskih industrijskih uporabnikov je izrazila bojazn, da je interes EDF vplivati na referenčno tržno ceno (RTC), in sicer tako, da se ta zviša, in prodati presežek zmogljivosti po letu dobave, saj:
1. bi bila v takem primeru kazen, ki jo bo EDF plačala za izravnavo odstopanj, pretežno pokrita s prejemki, izhajajočimi iz razmeroma visoke RTC; in
 2. se bo RTC uporabila pri prenosu stroškov zmogljivosti na veliko večino uporabnikov, in bo torej prenesena nanje.
- (170) Eden od alternativnih dobaviteljev je poudaril, da bi lahko poleg tega, da organizirane dražbe verjetno ne bodo zelo reprezentativne za trgovanje, ki se izvaja v okviru mehanizma (dobavitelje bi morale zamikati dvostranske transakcije, da bi se izognili vnaprejšnjim gotovinskim plačilom), dejstvo, da pri RTC ne bodo upoštevane transakcije, izvedene v letu dobave in po njem, še dodatno oslabilo odvratilni učinek mehanizma izravnave odstopanj in tako pri imetnikih zmogljivosti spodbudilo strategije kopičenja.
- (171) Navedeni alternativni dobavitelj za učinkovitejšo odvrnitev operaterjev od kopičenja zmogljivosti predlaga tri popravne ukrepe:
1. spremembo davčne osnove RTC;
 2. okrepitev odvrtilnosti mehanizma izravnave odstopanj in
 3. odpravo varovalnega sistema („fall back tender“), saj lahko ta operaterje napelje k sprejetju strategije kopičenja.
- (172) Združenje alternativnih dobaviteljev in proizvajalcev AFIEG kritizira možnost ponovnega uravnoteženja zmogljivosti brez stroškov pred letom dobave, ker po njegovem mnenju omogoča prosto rokovanje z razpoložljivimi jedrskimi objekti ter s tem ustvarjanje umetnih primanjkljajev ali presežnih proizvodnih zmogljivosti.

Stališča Francije

- (173) Francoski organi so glede na te odzive udeležencev na trgu na sklep o začetku postopka izrazili željo po izboljšanju navedenega sistema, da bi se čim bolj zmanjšalo vsako tveganje zlorabe tržne moči.

- (174) Zlasti se zavezujejo, da bodo operaterje zmogljivosti primorali k vnaprejšnji dosledni certifikaciji vseh njihovih zmogljivosti, poleg tega pa so njihove možnosti certifikacije omejili na razpon dovoljenih odstopanj od preteklih referenčnih vrednosti (glej sliko 9). Vsako odstopanje od tega razpona je treba utemeljiti pri RTE in regulatorju.

Slika 9

Prikaz razpona dovoljenih odstopanj za certifikacijo



Vir: Dopis francoskih organov z dne 9. septembra 2016.

- (175) Francoski organi so se poleg tega zavezali, da bodo spremenili podrobna pravila za uravnoteženje, da bi operaterje zmogljivosti spodbudili k čim doslednejši certifikaciji. Predlagajo, da bi se za vsako večje skupno uravnoteženje (ki presega najvišji prag 1 GW; natančno raven praga morajo določiti navedeni organi na podlagi ponovne vzpostavitve normalnega delovanja trga, vendar ta nikakor ne bo presežala 1 GW), ki se bo izvedlo pred letom dobave, naložila kazen. Kazen, katere namen je operaterje zmogljivosti odvrgniti od pomanjkljive ali presežne certifikacije njihovih zmogljivosti, se postopoma zvišuje do izravnave odstopanj. Operaterji zmogljivosti morajo prav tako ponovno vzpostaviti ravnotežje, takoj ko izvejo za dogodek, ki privede do nerazpoložljivosti sredstev (kot so začasna zaustavitve obratovanja, dokončno zaprtje, okvara, ki povzroči dolgotrajno zmanjšanje razpoložljivosti itd.) glede na njihove napovedi glede razpoložljivosti.
- (176) Francoski organi predlagajo tudi spremembo mehanizma izravnave odstopanj, da bi udeležence na trgu še dodatno odvrgnili od tega, da bi kadar koli imeli negativna ali pozitivna odstopanja. Natančneje, spodbujevalni koeficient „k“, uporabljen za neravnotežja, bo podvojen in se bo še dodatno povečal za negativna neravnotežja, ki bodo presežala najvišji prag 1 GW, še manj ugoden pa bo za pozitivna neravnotežja, ki bodo presežala najvišji prag 1 GW (natančno raven pragov bodo morali določiti navedeni organi na podlagi ponovne vzpostavitve normalnega delovanja trga, vendar ta nikakor ne bo presežala 1 GW).
- (177) Francoski organi so v odgovoru na očitek enega od alternativnih dobaviteljev, po mnenju katerega lahko varovalni sistem operaterje spodbudi k sprejetju strategije kopičenja, potrdili, da bo ta varovalni sistem vsekakor ukinjen in nadomeščen s sistemom večletnih pogodb (opisanim v točkah 131 do 138 obrazložitve tega sklepa).
- (178) Nazadnje, kot je bilo pojasnjeno v točkah 146 in 147 obrazložitve tega sklepa, francoski organi predlagajo, da se zviša najvišji znesek nadomestila za cenovna odstopanja, ki se uporabi v primeru resnega ogrožanja zanesljivosti oskrbe (to je v primeru skupnega negativnega neravnotežja, večjega od 2 GW). Predlagajo, da se ta zgornja meja (regulirana cena ali Padmin) postopoma zvišuje z 20 000 EUR/MW leta 2017 na 40 000 EUR/MW leta 2018 in 2019 ter nazadnje na 60 000 EUR/MW leta 2020. Francoski organi bodo od leta dobave 2021 letno posodabljali regulirano ceno, da bi jo uskladili z vrednostjo, ki ustreza stroškom novega udeleženca CONE, zlasti stroškom elektrarne na plin tipa CCG ali elektrarne z odprtim ciklom, kakor ga je izračunal operater javnega prenosnega omrežja električne energije in odobril regulator.

4.4.5 Tveganje kopičenja potrdil o zagotovljenih zmogljivostih

4.4.5.1 Pripombe zainteresiranih strani

- (179) Štirje predložitelji odgovorov so izrazili bojazen zlasti zaradi tveganja kopičenja potrdil o zagotovljenih zmogljivostih, vsekakor pa zaradi nezadostne likvidnosti na trgu potrdil o zagotovljenih zmogljivostih.
- (180) Združenje alternativnih dobaviteljev in proizvajalcev AFIEG je poudarilo, da mehanizem, v katerem morajo udeleženci na trgu, ki imajo presežek potrdil o zagotovljenih zmogljivostih po letu dobave (vendar pred izravnavo odstopanj), ta presežek prodati na dražbah, ne bo zadostoval za preprečitev kopičenja potrdil o zagotovljenih zmogljivostih pred letom dobave (obdobje, upoštevano za določitev RTC).

(181) Predložitelji odgovorov poleg predlogov za povečanje spodbud za ohranjanje ravnotežja pred letom dobave (sprememba davčne osnove RTC in okrepitev odvrčilnega učinka mehanizma izravnave odstopanj) predlagajo dva ukrepa za izboljšanje dostopa do potrdil o zagotovljenih zmogljivostih:

1. naložitev EDF, naj svoja potrdila o zagotovljenih zmogljivostih kakor koli proda naprej (na primer prek „programa prenosa potrdil o zagotovljenih zmogljivostih“, pri čemer ji nalaga vlogo „ustvarjalca trga“); ali
2. izboljšanje proizvoda ARENH: (a) z uvedbo ARENH v povezavi z zmogljivostmi. Za to je treba ARENH razdeliti na dva proizvoda: proizvod v povezavi z zmogljivostmi in proizvod v povezavi z energijo; vsak dobavitelj naj bi lahko brez razlikovanja izbral katerega koli od teh proizvodov ali pa oba hkrati; in/ali (b) s povečanjem obsega zmogljivosti, ki jih zajema proizvod ARENH v povezavi z energijo (1,15 potrdila na MW ARENH). V zvezi s tem so francoski organi poudarili, da morajo dobavitelji razpisati javno ponudbo za prodajo vseh potrdil o zagotovljenih zmogljivostih, ki presegajo njihove notranje potrebe. Po njihovem mnenju bi to moralo preprečiti vsako morebitno kopičenje zmogljivosti. Poleg tega naj bi bil del potrdil o zagotovljenih zmogljivostih prvotnega operaterja samodejno prenesen na alternativne dobavitelje prek ARENH, regulator pa naj bi še naprej nadziral vsako morebitno zlorabo tržne moči.

4.4.5.2 Stališča Francije

(182) Francoski organi so se glede na navedene bojazni zavezali, da bodo mehanizem spremenili tako, da operaterjem zmogljivosti naložijo, naj v vsakem krogu dražb, organiziranim pred letom dobave, ponudijo določeno minimalno število potrdil o zagotovljenih zmogljivostih, kakor je bilo pojasnjeno v točkah 165 in 166 obrazložitve. Poleg tega bodo organizirane dodatne dražbe, kakor je bilo pojasnjeno v točki 164 obrazložitve.

4.4.6 Tveganje cenovnih škarij zaradi prvotnega prevladujočega operaterja

4.4.6.1 Pripombe zainteresiranih strani

(183) Dva predložitelja odgovorov sta ob sklicevanju na mnenje, ki ga je leta 2012 izdal organ, pristojen za konkurenco, izrazila bojazen, da bo prišlo do navzkrižnega subvencioniranja med proizvodno in tržno panogo prvotnega operaterja (to je do prodaje potrdil o zagotovljenih zmogljivostih konkurentom po višji ceni od notranje prodajne cene, ki se uporablja med njegovo proizvodno in tržno panogo, posledica česar je izključitev konkurentov iz trga dobave električne energije). To navzkrižno subvencioniranje bi lahko po njunem mnenju povzročilo „cenovne škarje“ za alternativnega dobavitelja, ki nima proizvodnih sredstev, saj bi moral za izpolnitev svojih obveznosti glede zmogljivosti potrdila o zagotovljenih zmogljivostih kupiti na trgu.

4.4.6.2 Stališča Francije

(184) Kar zadeva možnost izključevanja s cenami (omejitev marž ali cenovne škarje, plenilske cene), so francoski organi opozorili, da so taka protikonkurenčna ravnanja že predmet nadzora organa, pristojnega za konkurenco, in kazni, ki jih ta naloži.

(185) Toda za lažje odkrivanje takih ravnanj bodo francoski organi poosttrili pravila, tako da bodo vertikalno povezanim udeležencem naložili, naj komisiji za regulacijo energije sporočijo, katero metodo uporabljajo za upoštevanje cen potrdil o zagotovljenih zmogljivostih v svojih ponudbah.

(186) Poleg tega bodo v pravilih tudi jasneje določili, da morajo vertikalno povezani udeleženci priglasiti ceno za vsako notranjo transakcijo, povezano s potrdili o zagotovljenih zmogljivostih. Vrzal v zakonodaji, zaradi katere je mogoče potrdila o zagotovljenih zmogljivostih prenesti brezplačno, bo tako odpravljena.

(187) Nazadnje, francoski organi so se zavezali, da bodo udeležencem na trgu odobrili poln dostop do registra potrdil o zagotovljenih zmogljivostih, v katerega se bodo vpisovale transakcije, izvedene na prostem trgu, hkrati pa bo zagotovljena anonimnost udeležencev, ki so izvedli posamezno transakcijo.

4.5 Preprečevanje negativnih učinkov na konkurenco in trgovino

4.5.1 Ovire za uvedbo novih proizvodnih zmogljivosti

(188) Pripombe tretjih strani in stališča francoskih organov o vključitvi novih proizvodnih zmogljivosti v francoski mehanizem zmogljivosti so obravnavani v oddelku 4.3.3.

- (189) Francoski organi so v odgovoru na sklep o začetku postopka z dne 17. decembra 2015 navedli, da predlagani mehanizem ni nujno določen za ustvarjanje novih obsežnih naložb, s katerimi bi se povečala skupna proizvodna zmogljivost, temveč bolj za zagotovitev potrebnih zmogljivosti, na primer za spoprijemanje z zimskim hladnim valom.
- (190) Vendar so navedeni organi priznali, da bi moral mehanizem omogočiti, da nove proizvodne zmogljivosti konkurirajo obstoječi proizvodni zmogljivosti, in da obstaja potreba po trdnem okviru za nove udeležence, ki bi olajšal to konkurenco. Za rešitev te težave sta bila dana dva nova predloga:
1. kot je bilo opisano v točkah 146 do 148 obrazložitve, postopno povečevanje regulirane cene, ki se bo najprej z 20 000 EUR/MW za leto dobave 2017 zvišala na 40 000 EUR/MW za leti dobave 2018 in 2019 ter nazadnje na 60 000 EUR/MW za leto dobave 2020. Francoski organi bodo od leta dobave (LD) 2021 letno posodabljali navedeno regulirano ceno, da bi jo uskladili z vrednostjo, ki ustreza stroškom novega udeleženca CONE, zlasti stroškom elektrarne na plin tipa CCG ali elektrarne z odprtim ciklom, kakor ga je izračunal operater javnega prenosnega omrežja električne energije in odobril regulator; in
 2. uvedbo večletnega sistema posebnih pogodb za razliko za nove proizvodne zmogljivosti, kakor je opisan v točkah 131 do 138 obrazložitve.

4.5.2 Razlikovanje med implicitno in eksplicitno izravnavo

- (191) Pripombe tretjih strani in stališča francoskih organov o tem so bili obravnavani/razloženi v oddelku 4.3.1.

4.5.3 Eksplicitna vključitev tujih zmogljivosti

- (192) Pripombe tretjih strani ter stališča in rešitve francoskih organov glede eksplicitne vključitve tujih zmogljivosti so obravnavani v oddelku 4.3.2.
- (193) Kakor je bilo navedeno v točkah 119 do 125 obrazložitve, so francoski organi v odgovoru na pomisleke Komisije in tretjih strani predlagali hibridni model, v katerem se dodelijo dovoljenja za povezovanje prek daljnovodov, ki bi nazadnje omogočila vključitev proizvodnih zmogljivosti in zmogljivosti za izravnavo, ki so v državah članicah ob meji s Francijo. Po njihovem mnenju je ta pristop skladen s temeljnimi načeli iz Priloge 2 k delovnemu dokumentu služb, priloženemu sektorski preiskavi Evropske komisije o mehanizmih zmogljivosti.

4.5.4 Asimetrija informacij v razmerju med prvotnim prevladujočim operaterjem ter njegovimi sedanjimi in potencialnimi konkurenti

4.5.4.1 Težava dobaviteljev pri pravočasnem vnaprejšnjem predvidevanju razvoja njihovih portfeljev odjemalcev

Pripombe zainteresiranih strani

- (194) Pripombe tretjih strani v zvezi s tem so vključene v oddelek 4.3.3.1 zgoraj.

Stališča Francije

- (195) Stališča Francije o tem so povzeta v točki 139 obrazložitve zgoraj.
- (196) Kot je bilo pojasnjeno v točki 140 obrazložitve zgoraj, so francoski organi nazadnje predlagali, da se dobaviteljem pomaga bolje oceniti njihove prihodnje portfelje odjemalcev in to pomoč izrecno urediti v pravilih.

4.5.4.2 Pomanjkljiva preglednost določanja cen zmogljivosti

Pripombe zainteresiranih strani

- (197) Pripombe tretjih strani v zvezi s tem so povzete v točkah 159 do 160 obrazložitve zgoraj.

Stališča Francije

- (198) Kakor je bilo pojasnjeno v oddelku 4.4.2 zgoraj, je bilo v zvezi s tem nazadnje predlagano, da se prispeva k zagotovitvi prožnosti dobaviteljem, tako da se dovoli izvajanje transakcij na prostem trgu, hkrati pa zagotoviti likvidnost na platformi za organizirano trgovanje ter preglednost trgovanja na prostem trgu.

5. OCENA UKREPA

5.1 Državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU

- (199) Komisija je v točki 143 obrazložitve sklepa o začetku postopka že ugotovila, da je navedeni mehanizem državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

5.1.1 Pripisljivost in financiranje z državnimi sredstvi

- (200) V zvezi z obstojem državnih sredstev v francoskem mehanizmu zmogljivosti francoski organi potrdila o zagotovljenih zmogljivostih operaterjem zmogljivosti dodelijo brezplačno. Hkrati za ta potrdila ustvarjajo trg s tem, ko dobaviteljem električne energije nalagajo obvezne kvote, ki jih določijo glede na konične obremenitve svojih odjemalcev. S tem ustvarijo povpraševanje po navedenih certifikatih in ustrezno vrednost. Poleg tega država navedene certifikate, namesto da jih proda operaterjem zmogljivosti ali jih ponudi na dražbi, izda brezplačno, kar pomeni, da se odreče svojim javnim sredstvom.
- (201) Niti francoski organi niti tretje strani niso navedli utemeljitev, s katerimi bi izpodbili to analizo.
- (202) Nasprotno, Komisija je medtem sprejela dodaten sklep, ki potrjuje opredelitev sistema subvencije s certifikati, izdanimi za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, kot državne pomoči ⁽³¹⁾. Treba je pripomniti, da v tem primeru za navedene zelene certifikate ni bila določena nobena najnižja cena.
- (203) Poleg tega ni ustrezno razlikovati obravnavanega primera od primera romunskih zelenih certifikatov z utemeljitvijo, da naj bi imeli dobavitelji v francoskem sistemu na izbiro, ali stroške nakupa potrdil o zagotovljenih zmogljivostih prenesejo na porabnike ali ne. V skladu s členom R. 337-19 odredbe št. 2015-1823 z dne 30. decembra 2015 o kodifikaciji regulativnega dela energetskega zakonika (Décret n° 2015-1823 du 30 décembre 2015 relatif à la codification de la partie réglementaire du code de l'énergie) namreč vsaj regulirane prodajne tarife nujno vključujejo ceno potrdil o zagotovljenih zmogljivostih. Francoski organi so poleg tega zatrjevali, da mora biti tržna cena (RTC, uporabljena za izravnavo odstopanj) povprečna cena, ki izhaja iz različnih organiziranih dražb (in torej v njej ne morejo biti upoštevane cene transakcij, izvedenih na prostem trgu), prav zato, da bi se zagotovila možnost posnemanja RTC. Možnost posnemanja RTC je možnost, da dobavitelji v razmerju do svojih odjemalcev v prodajnih pogodbah posnemajo cene RTC, kar si po navedbah francoskih organov želi velik del udeležencev. To potrjuje, da bo velik del dobaviteljev, če ne vsi, na svoje odjemalce prenesel stroške, nastale zaradi nakupa potrdil o zagotovljenih zmogljivostih.
- (204) Poleg tega je mehanizem zmogljivosti, kakor so ga prvotno zasnovali francoski organi, določal „sistem zanke“, to je razpisni postopek kot nadomestni pristop javnih organov, ki bi ga uporabili, če trg zmogljivosti v primeru potrebe po novih zmogljivostih ne bi spodbujal k njihovi zgraditvi. Ta možnost neposrednega poseganja države v trg dodatno podpira opredelitev mehanizma zmogljivosti kot državne pomoči.
- (205) Poleg tega je treba kot državno pomoč same po sebi opredeliti nekatere spremembe, ki jih je Francija uvedla v zvezi z mehanizmom zmogljivosti po predložitvi pripomb zainteresiranih strani o pomislekih, ki jih je Komisija navedla v sklepu o začetku postopka. To velja za večletne pogodbe, s katerimi država njihovim skleniteljem sedem let zagotavlja določen zanesljiv prihodek od zmogljivosti. Država ima pri tem mehanizmu ključno vlogo: prav država RTE obveže, naj sklene pogodbe za nove zmogljivosti, zlasti če so konkurenčne, in prav zaradi teh pogodb bodo te nove zmogljivosti zanesljivo sedem let prejemale nespremenljivo ceno za svojo zmogljivost.

⁽³¹⁾ SA.37345 (2015/NN) – Polish certificates of origin system to support renewables and reduction of burdens arising from the renewables certificate obligation for energy intensive users (poljski certifikati za sistem izvora za spodbujanje obnovljivih virov energije in zmanjšanje bremen, izhajajočih iz obveznosti potrdila za obnovljive vire energije za energetske intenzivne uporabnike).

5.1.2 *Selektivna prednost*

- (206) Kar zadeva trditev EDF ter družbe, ki deluje zlasti v Franciji v veleprodajnem segmentu, ki menita, da je mehanizem obveznost javne službe, saj je nadomestilo za zmogljivosti protiplačilo za storitev, ki jo opravljajo operaterji zmogljivosti, Komisija meni, da je bila ta utemeljitev že obravnavana v sklepu o začetku postopka. Naj spomnimo, da po mnenju Komisije zadevne storitve ni mogoče zagotavljati na trgu niti določiti njene vrednosti na podlagi trga. Francoski organi so namreč morali ustvariti trg, tako da so naložili obveznosti razpoložljivosti in kopičenja potrdil o zagotovljenih zmogljivostih različnim udeležencem na trgu električne energije, da bi se lahko določila vrednost razpoložljivosti. Z vzpostavitvijo tega trga zmogljivosti bodo namreč operaterji zmogljivosti prejeli sredstva, ki jih sicer ne bi, in s tem pridobili prednost, ki je ne bi, če ne bi bilo trga, ki so ga ustvarili navedeni organi.
- (207) Tudi utemeljitev EDF in druge vertikalno povezane družbe za električno energijo, v skladu s katero mehanizem zmogljivosti ne zagotavlja selektivne prednosti operaterjem zmogljivosti, saj so vsi udeleženci v okviru mehanizma v enakem dejanskem in pravnem položaju ter se obravnavajo povsem enako, je bila že obravnavana v navedenem sklepu o začetku postopka. Naj spomnimo, da je po mnenju Komisije ta prednost selektivna, saj navedeni mehanizem vključuje pomoč operaterjem zmogljivosti, ne pa drugim gospodarskim sektorjem.
- (208) Ker niti Francija ni navedla novih utemeljitev, Komisija vztraja pri svoji presoji in ugotovitvah iz sklepa o začetku postopka (na katere napotuje ta sklep), da mehanizem daje selektivno prednost operaterjem zmogljivosti.

5.1.3 *Učinek na konkurenco in trgovino med državami članicami*

- (209) Francoski organi so povzeli svoje utemeljitve, v skladu s katerimi navedeni mehanizem zmogljivosti ne bo vplival na trg električne energije in ki jih je Komisija upoštevala v svojem sklepu o začetku postopka. Naj spomnimo, da je Komisija ugotovila, da navedeni mehanizem lahko potencialno ogroža trgovino med državami članicami in izkrivlja konkurenco, ker naj bi francoski operaterji zmogljivosti imeli prednost, ki je tuji konkurenti ne morejo pridobiti, saj nimajo pravice do vključitve v francoski trg zmogljivosti.
- (210) Treba je pripomniti, da je ena od rešitev, ki jih je predlagala Francija, prav ta, da se čezmejne zmogljivosti izrecno vključijo v francoski mehanizem. Toda ta vključitev je omejena na ustrezno zmogljivost medsebojnega povezovanja (to je po uporabi dejavnikov zmanjšanja zmogljivosti) Francije z njenimi sosednjimi državami prek daljnovodov. Poleg tega ni zagotovljeno, da te čezmejne zmogljivosti za zagotovljeno storitev prejmejo enako plačilo kot francoske zmogljivosti, in sicer zaradi dodatnih stroškov za vključitev v francoski mehanizem, povezanih s pridobitvijo in odkupom dovoljenj za povezovanje prek daljnovodov.
- (211) Iz navedenega izhaja, da sta potrjeni presoja in ugotovitev Komisije v sklepu o začetku postopka (na kateri napotuje ta sklep), v skladu s katerima lahko prednost, dodeljena francoskim operaterjem zmogljivosti z nadomestilom za zmogljivost, potencialno vpliva na trgovino med državami članicami in izkrivlja konkurenco.

5.1.4 *Ugotovitev o obstoju državne pomoči*

- (212) Komisija zaradi zgoraj navedenih razlogov še naprej meni, da je francoski mehanizem zmogljivosti državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

5.2 **Zakonitost pomoči**

- (213) S tem ko so francoski organi s 1. aprilom 2015 prvič začeli izvajati certifikacijo dobaviteljev zmogljivosti, so začeli upravičencem dodeljevati neopredmetena sredstva. Komisija zato meni, da so francoski organi začeli izvajati zadevni ukrep pomoči v smislu člena 108(3) PDEU.
- (214) Poleg tega francoski organi po sprejetju sklepa o začetku postopka niso začasno opustili morebitnih transakcij, povezanih s potrdili o zagotovljenih zmogljivostih.

- (215) Ker Komisija ni sprejela končne odločitve o ukrepu pred datumom, ko so francoski organi začeli izvajati mehanizem, je Francija kršila obveznost, ki jo ima na podlagi člena 108(3) PDEU.

5.3 Združljivost z notranjim trgov

- (216) Za presojo, ali je mogoče ukrep pomoči obravnavati kot združljiv z notranjim trgov, Komisija običajno preuči, ali pozitivni učinki pomoči, povezani z uresničevanjem cilja skupnega interesa, prevladajo nad njenimi morebitnimi negativnimi učinki na trgovino in konkurenco.
- (217) Glavni cilj ukrepa je zanesljivost oskrbe z električno energijo. Komisija je zato preučila ukrep na podlagi oddelka 3.9 Smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020 (v nadaljnjem besedilu: Smernice), ki se nanaša na pomoč za zadostnost proizvodnje.
- (218) Analiza Komisije v tem sklepu se bo strogo omejila na vprašanja, v zvezi s katerimi je Komisija v sklepu o začetku postopka navedla pomisleke.

5.3.1 Cilj skupnega interesa in potrebnost

5.3.1.1 Zanesljivost oskrbe

- (219) Kakor je bilo pojasnjeno v točki 149 obrazložitve sklepa o začetku postopka, je Francija pojasnila, da v Franciji povpraševanje po električni energiji v času konične porabe že nekaj let raste (z 79 590 MW leta 2001 je zraslo na 102 100 MW en 2012), medtem ko se povprečno povpraševanje po električni energiji ne spreminja. To naj bi bilo treba zlasti pripisati veliki termosenzibilnosti francoskega elektroenergetskega sistema zaradi obsežnega ogrevanja na elektriko v stanovanjskih in poslovnih zgradbah.
- (220) Francija poleg tega navaja, da so najsodobnejši proizvodni obrati (običajno elektrarne na plin) v zadnjih letih iz več razlogov postali manj konkurenčni (glej točko 45 obrazložitve). Kljub temu so te elektrarne, zlasti najsodobnejše, potrebne za pokritje porabe v časih skrajne konične porabe, opisanih v oddelku 5.3.1.1. Toda tak dogodek je redek in nepredvidljiv, zato udeleženci na trgu ne vlagajo v nove proizvodne zmogljivosti.
- (221) Iz teh razlogov in kakor je razvidno iz izračunov RTE, povzetih v točki 105 obrazložitve, se lahko zgodi, da merilo povprečnega triurnega primanjkljaja na leto v Franciji v primeru hladnega vala ni več izpolnjeno (v Franciji se to zgodi enkrat na deset let).
- (222) Francija je v zvezi s točko 154 obrazložitve sklepa o začetku postopka pokazala, da so bile študije zadostnosti RTE novejša in podrobnejša od prejšnjih determinističnih študij REGRT-E. V njih sta na primer upoštevana negotov položaj nekaterih obstoječih elektrarn in tveganje, da se bodo zaprle (scenarij proizvodnje toplotne energije z zaprtjem nekaterih zmogljivosti; glej sliko 3). Iz teh razlogov se lahko prejšnje študije zadostnosti RTE razlikujejo od študij REGRT-E.
- (223) Francija je poleg tega v zvezi s tem upoštevala Mid-Term Adequacy Forecast (srednjeročna napoved zadostnosti), ki jo je leta 2016 objavilo REGRT-E in ki je prva različica, temelječa na verjetnostni metodologiji (glej točko 100 obrazložitve). V osnovnem scenariju za leto 2020 je pričakovani izpad v Franciji nekoliko nižji od cilja zanesljivosti oskrbe, ki so ga določili javni organi. Vendar to ne velja za študijo, izvedeno z GRARE, ki temelji na največjem številu simulacij Monte-Carlo (2 100) in v kateri je pričakovani izpad v Franciji med 5 in 20 ur (P95). Poleg tega je treba pripomniti, da vse študije, izvedene za leto 2020, temeljijo na naslednjih predpostavkah: (i) da so elektrarne, katerih obratovanje je začasno ustavljeno, v celoti razpoložljive, kar je po navedbah REGRT-E optimistična predpostavka, in (ii) da francoski mehanizem zmogljivosti v letih 2017–2020 deluje. Iz navedenega je mogoče sklepati, da najnovejše študije REGRT-E ne izpodbijajo ugotovitev francoskih organov o potrebnosti mehanizma, ampak jih celo potrjujejo.

- (224) V študijah RTE so upoštevani tudi najnovejši podatki o konični porabi in s tem vpliv alternativnih ukrepov, sprejetih za povečanje zmogljivosti za izravnavo (kakor je zahtevala Komisija v točki 163 sklepa o začetku postopka). Vendar navedene študije jasno dokazujejo, da bi lahko bila najvišja raven izpada, opredeljena v Franciji, v prihodnjih letih brez posega države presežena.
- (225) S potrebnostjo (in tudi nujnostjo) vzpostavitve mehanizma zmogljivosti v Franciji se strinja tudi zelo velika večina zainteresiranih strani. Nekatere med njimi so predložile svoje finančne načrte, da bi tako dokazale obstoj težave denarnega primanjkljaja v Franciji, kar je v nasprotju s presojo organa, pristojnega za konkurenco, ki jo je predložil v mnenju iz leta 2012 (na katero napotuje točka 158 sklepa o začetku postopka).
- (226) Analiza zadostnosti zmogljivosti, ki jo je izvedel RTE v svoji predvideni bilanci iz leta 2015, je bila bolj optimistična od analize iz leta 2014 (leto, ko je začel veljati mehanizem zmogljivosti), toda Francija je pojasnila, da je to izboljšavo omogočil signal, dan z uvedbo mehanizma (zaradi uvedbe tega mehanizma so nekatere elektrarne opustile namero, da se zaprejo).
- (227) Poleg tega, čeprav Francija ne zanika, da ima ta država zdaj presežno zmogljivost, to ne izključuje, da bo zanesljivost oskrbe v prihodnjih letih ogrožena, zlasti če bi se večji del proizvodnih elektrarn, ki bi poslovale z izgubo, moral zapreti. Študije RTE potrjujejo obstoj težave denarnega primanjkljaja in kažejo na to, da je tveganje zaprtja elektrarn realno, kar je med drugim utemeljeno v točkah 43, 44 in 46 obrazložitve.

5.3.1.2 Drugi pomisleki, ki jih je navedla Komisija

- (228) Kar zadeva predlog, da se obračunajo različne cene za uporabo omrežij glede na letne čase, dneve v tednu in/ali ure v dnevu, je Francija potrdila, da je TURPE že prilagojena uram in sezonam.
- (229) Francija je poleg tega zadovoljivo pojasnila dejavnike zmanjšanja zmogljivosti, ki se uporabljajo za obnovljive vire energije, kakor je zahtevala Komisija v točki 153 obrazložitve sklepa o začetku postopka. Kot se zdi, sta precej optimistični, kar zadeva prispevek obnovljivih virov energije k zanesljivosti oskrbe, zato se ne bojita več podcenitve razpoložljivih zmogljivosti. Vsekakor bodo imeli obnovljivi viri možnost za vključitev v splošni sistem, ki temelji na nadzirani samocertifikaciji.

5.3.1.3 Sklepna ugotovitev o cilju skupnega interesa in potrebnosti ukrepa

- (230) Komisija iz navedenih razlogov meni, da je mehanizem, ki služi cilju skupnega interesa, da se zagotovi zanesljivost oskrbe z električno energijo, v Franciji vsekakor potreben. Poleg tega ni v nasprotju s ciljem Smernic, da se postopoma odpravijo okolju in gospodarstvu škodljive subvencije, na primer s spodbujanjem uravnavanja povpraševanja (232), s povečanjem povezovalnih zmogljivosti (194), z vključitvijo prispevka energij iz obnovljivih virov v mehanizem (230) in z zagotovitvijo prednosti nizkoogljičnim proizvajalcem (137).

5.3.2 Ustreznost ukrepa pomoči

5.3.2.1 Razlikovanje med različnimi zmogljivostmi za izravnavo

- (231) Francija ne izpodbija različne obravnave tako imenovanih eksplicitnih in tako imenovanih implicitnih izravnav. Nasprotno, po njenih trditvah so ti različni pogoji potrebni prav zato, da se lahko obe vrsti zmogljivosti za izravnavo enakovredno vključita v mehanizem. Francija je morala poiskati ustrezno ravnotežje med obveznostmi vklopa in obveznostmi razpoložljivosti obeh vrst zmogljivosti, ne da bi pri tem omejila možnosti za vključitev v mehanizem zmogljivosti.
- (232) Komisija v soglasju s Francijo zlasti meni, da je ustrezno, da se število dni, na katere se nanaša obveznost implicitne izravnave (dnevi s ČKP1), manjše od števila dni, v katerih mora biti razpoložljiv operator eksplicitne izravnave, ker je nadomestilo, zahtevano za implicitno izravnavo, večje (vklop proti razpoložljivosti).

- (233) Komisija se strinja, da bi morale število ur s ČKP2 ostati ciljno, da ne bi bile izključene eksplicitne zmogljivosti mehanizma ali da njihova vključenost v mehanizem ne bi bila omejena bolj, kot je potrebno.
- (234) Kakor je bilo pojasnjeno v točkah 111 do 115 obrazložitve, je RTE izvedel podrobno študijo za določitev števila ur s ČKP1 in ČKP2, da bi ta določitev temeljila na vplivu, ki bi ga izravnave lahko imele na zajetje izpadov. Iz navedene študije je izhajalo, da bi bilo mogoče od 100 ur največje porabe v letu zajeti 94 % ur izpada (zato ČKP1 obsega 100 do 150 ur največje porabe) in da je v 300 urah največje porabe zajetih 99 % ur izpada (zato ČKP2 obsega 100 do 300 ur ⁽³²⁾ največje porabe).
- (235) Poleg tega trditev nekaterih tretjih strani, da bi bilo treba eksplicitne zmogljivosti za izravnavo vklopiti le v obdobju hladnega vala (to je enkrat na deset let), po mojem mnenju ni utemeljena, saj bodo vsaj enkrat v posameznem letu dobave dejansko vklopljene vse zmogljivosti, in sicer zaradi kontrolnega testiranja.
- (236) Komisija zato meni, da je Francija našla ustrezno ravnotežje med različnimi obveznostmi glede zmogljivosti za izravnavo, ne da bi pri tem omejila njihovo vključenost v mehanizem. Komisija je seznanjena s predlogom Francije, da se v prihodnje oceni in po potrebi popravi razmerje med ČKP1 in ČKP2.
- (237) Ukrep je tako dovolj prožen ter zagotavlja zadostne in ustrezne spodbude za različne zmogljivosti za izravnavo, kakor je zahtevano v točki 226 Smernic.

5.3.2.2 Izključenost čezmejnih zmogljivosti

- (238) Za odpravo dvomov Komisije o tem so francoski organi predlagali mehanizem, ki omogoča „eksplicitno“ vključitev čezmejnih proizvodnih zmogljivosti in zmogljivosti za izravnavo v francoski mehanizem. Ta predlog je pogojen s sporazumi o sodelovanju z OPS čezmejnih držav, kjer so nameščene zmogljivosti, vključene v mehanizem. Za preprečitev vrnitve na implicitno vključitev čezmejnih zmogljivosti v primeru neskenitve takega sporazuma so francoski organi predlagali certifikacijo zadevnih povezovalnih daljnovodov, da bi bili ti neposredno vključeni v mehanizem ⁽³³⁾.
- (239) Rešitev, ki jo predlaga Francija in ki je opisana v točkah 119 do 124 obrazložitve tega sklepa, je tako v skladu s točko 226 Smernic. Komisija poudarja, da se načrt za izvedbo te rešitve, kakršen je predlagan v točki 125 obrazložitve, obravnava kot strogo zavezujoč načrt in da bo morala Francija obveščati Komisijo o različnih fazah izvedbe navedene rešitve.

5.3.2.3 Neobstoj signalov za nove naložbe

Neobstoj dolgoročnih pogodb

- (240) Francija je po pomislekih, ki jih je Komisija v zvezi s tem navedla v sklepu o začetku postopka, predlagala mehanizem, ki omogoča dejansko vključitev novih zmogljivosti v mehanizem zmogljivosti, opisan v točkah 131 do 138 tega sklepa. Ta mehanizem temelji na sklepanju večletnih pogodb o novih konkurenčnih zmogljivostih.
- (241) Komisija je že ugotovila, da je mogoče pogodbe, sklenjene za daljši čas, utemeljiti s tem, da se pritegnejo nove naložbe, zlasti novih udeležencev na trgu, da bi se jim olajšal dostop do financiranja ⁽³⁴⁾.
- (242) Francija je pojasnila, da se bo s sedemletno pogodbo za nove naložbe zagotovilo približno 50-odstotno kritje naložbenih stroškov za nove zmogljivosti. Ta ukrep naj bi tako pomagal znižati donosnost, ki jo zahtevajo pobudniki in financirji teh naložbenih projektov, ter olajšal njihovo zunanje financiranje. Treba je še pripomniti,

⁽³²⁾ Francoski organi so v okviru navedenega časovnega razpona 100 do 300 ur upoštevali 250 ur iz razlogov, povzetih v točki 114 obrazložitve.

⁽³³⁾ Glej opombo 24.

⁽³⁴⁾ Odločitev Komisije C(2014) 5083 final z dne 23. julija 2014, SA.35980 – GB capacity mechanism, točki 129 in 139 obrazložitve.

da navedena pogodba traja manj kot 20 let, kot je bilo načrtovano za izvedbo projekta Landivisiau v Bretanji, in manj kot 15 let v okviru mehanizma zmogljivosti v Veliki Britaniji. Čeprav je težko določiti dobro in ustrezno referenco za trajanje pogodb o zmogljivostih, je treba ugotoviti, da krajše trajanje pogodb pomeni prednost, saj dolgoročno pušča večji manevrski prostor za trg in preprečuje vezanost pri izbiri tehnologij (*lock-in effect*).

- (243) Komisija meni, da je Francija vzpostavila ustrezno ravnotežje med prednostmi in pomanjkljivostmi različnih mogočih trajanj pogodb in da sprejeto trajanje zagotavlja zadostno zavarovanje dolgoročnih naložb, hkrati pa preprečuje tveganje vezanosti na določeno tehnologijo, do katerega bi lahko prišlo v primeru pogodb, sklenjenih za še daljše obdobje.

Težava dobaviteljev pri pravočasnem vnaprejšnjem predvidevanju razvoja njihovih portfeljev odjemalcev

- (244) Komisija je v sklepu o začetku postopka navedla pomisleke glede možnosti dobaviteljev, zlasti novih udeležencev, da natančno in pravočasno predvidijo razvoj svojih portfeljev odjemalcev ter tako dajo zanesljiv cenovni signal trgu glede potreb po zmogljivosti sistema.
- (245) Ti pomisleki, ki jih je med drugim potrdilo več tretjih strani, so bili izraženi s treh vidikov. Prvič, Francija je predlagala, da se RTE naloži, naj alternativnim dobaviteljem pomaga pri boljšem predvidevanju končnega obsega njihovih obveznosti glede zmogljivosti. Drugič, mehanizem omogoča preglednost in večjo likvidnost na trgu certifikatov. Tretjič, navedeni mehanizem omogoča prilagoditev portfelja certifikatov malih dobaviteljev za ponovno uravnoteženje portfeljev v letu dobave, pa tudi po njem.
- (246) Ta rešitev bo alternativnim dobaviteljem pomagala bolje vnaprej oceniti njihove natančne obveznosti glede potrdil o zagotovljenih zmogljivostih. Ta rešitev bo dobaviteljem pomagala bolje oceniti njihove potrebe po zmogljivostih, zato bo omogočila določitev natančnejše cene zmogljivosti in po potrebi spodbudila k naložbam v nove zmogljivosti.

Morebiten neobstoj spodbud udeležencem za vzpostavitev ravnotežja pred letom dobave (LD)

- (247) Francoski organi so po pomislekih, ki jih je Komisija navedla v zvezi s potencialno nezadostnostjo pobud udeležencem, da pred letom dobave (LD) vzpostavijo ravnotežje, predlagali, naj se za vsako večje skupno ponovno uravnoteženje, izvedeno pred letom dobave, naloži kazen. Poleg tega so navedeni organi predlagali, naj se podvoji spodbujevalni koeficient „k“, ki se uporablja za neravnotežja, in dodatno povečajo kazni za izravnavo odstopanj (v zvezi s tržno transakcijo) za neravnotežja, ki presegajo najvišji prag 1 GW (glej točki 141 in 143 obrazložitve). K temu je treba dodati prejšnje pravilo, da je od začetka LD vsako ponovno vzpostavljanje ravnotežja plačljivo.
- (248) Te rešitve, ki jih je predlagala Francija, imajo en skupni cilj: udeležence mehanizma spodbuditi k vzpostavitvi ravnotežja pred začetkom LD, vsekakor pa pred izravnavo odstopanj. To bo udeležence spodbudilo k temu, da bodo veliko večino potrebnih transakcij izvedli pred LD, poleg tega pa bo povečalo reprezentativnost RTC (ki se uporablja za izravnavo odstopanj in za prenos stroškov na porabnike). Tako bo cenovni signal, izhajajoč iz trgovanja s potrdili o zagotovljenih zmogljivostih, po našem mnenju bolj reprezentativen in zanesljivejši, mehanizem pa bo zbujal večje zaupanje in tako po potrebi spodbudil nove naložbe.

Zgornja meja cene izravnave odstopanj ne izraža CONE

- (249) Francoski organi so se na očitek Komisije, da zgornja meja cene izravnave odstopanj ne izraža CONE, odzvali tako, da so se zavezali k postopnemu zviševanju regulirane cene (glej točki 146 in 147 obrazložitve), da bi jo nazadnje, od LD 2021, zvišali na vrednost, ki ustreza stroškom novega udeleženca (CONE).
- (250) Ta rešitev je v skladu s tržnimi zahtevami in zahtevami Komisije, da se posredna zgornja meja cen zmogljivosti, ki so regulirane cene, uskladi s stroški novega udeleženca. Tako se lahko po potrebi izvedejo nove naložbe.

- (251) Francoski organi so poleg tega Komisiji zagotovili, da razhajanje med ARENH in tržno ceno električne energije ne bo posredna zgornja meja cen zmogljivosti (glej točke 149 do 151 obrazložitve). Natančneje, pojasnili so, da je obseg potrdil o zagotovljenih zmogljivostih, povezan s proizvodom ARENH, dovolj majhen glede na celoten trg zmogljivosti, zato ne more vplivati na ceno drugih potrdil o zagotovljenih zmogljivostih. Poleg tega ARENH zaradi sedanjega razhajanja za zdaj ni konkurenčen proizvod. Komisija še ugotavlja, da bodo francoski organi v okviru prihodnje ocene mehanizma preučili možnost za dodaten pritek državnih sredstev za financiranje proizvoda ARENH v zvezi z zmogljivostmi, da bi se po potrebi preprečilo, da bi ta proizvod oviral svobodno oblikovanje cen na trgu zmogljivosti.

Sklepna ugotovitev o signalih za nove naložbe

- (252) Različne rešitve, ki jih predlaga Francija za boljše spodbude k novim naložbam, so tako v skladu s točko 226 Smernic. Francija bo zlasti začela izvajati ukrepe za zagotovitev vključenosti čezmejnih zmogljivosti in za spodbujitev novih naložb, kar bo številnim potencialnim operaterjem zmogljivosti omogočilo dostop do mehanizma.

5.3.2.4 Drugi pomisleki Komisije

- (253) Francoski organi so v skladu z zahtevami Komisije pojasnili, zakaj so v posameznih primerih sprejeli različne predloge za izboljšanje mehanizma, ki jih je dal organ, pristojen za konkurenco.

5.3.2.5 Sklepna ugotovitev o ustreznosti ukrepa

- (254) Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da je navedeni ukrep vsekakor ustrezen za izpolnitev opredeljenega cilja skupnega interesa.

5.3.3 Spodbujevalni učinek

- (255) Komisija je v točki 184 obrazložitve sklepa o začetku postopka že ugotovila, da bi lahko imel navedeni mehanizem zahtevani spodbujevalni učinek. Komisija vztraja pri tej ugotovitvi.

5.3.4 Sorazmernost

5.3.4.1 Precenitev porabe

- (256) Komisija je v sklepu o začetku postopka ugotovila tveganje precenitve porabe dobaviteljev, zlasti če posamezne obveznosti dobaviteljev glede zmogljivosti niso dovolj jasne.

- (257) Iz ugotovitev Komisije v točkah 245 do 247 obrazložitve izhaja, da so francoski organi predvideli ukrepe za pomoč dobaviteljem pri boljšem izračunu njihovih obveznosti glede zmogljivosti.

- (258) Ta rešitev je ustrezen odgovor na očitke, ki jih je navedla Komisija v sklepu o začetku postopka.

5.3.4.2 Pomanjkljiva preglednost določanja cen zmogljivosti

- (259) V prvotni različici mehanizma zmogljivosti so imeli različni udeleženci slab pregled nad transakcijami, izvedenimi na prostem trgu, saj so bili odvisni od rednih objav CRE, v katerih so bili podatki o obsegu trgovanja s potrdili o zagotovljenih zmogljivostih in povprečnih cenah transakcij. Poleg tega so francoski organi za preprečitev zlorab in nepreglednosti vertikalno povezanim udeležencem naložili obveznost vodenja ločenih računov v registru potrdil o zagotovljenih zmogljivosti (en račun za operaterje zmogljivosti in en račun za dobavitelje).

- (260) Francija je po bojznih Komisije, da bi bili poslovni sporazumi v okviru mehanizma nepregledni, predlagala rešitve za izboljšanje preglednosti celotnega trgovanja za vse udeležence. Prvič, predlaga, da se vsem udeležencem omogoči dostop do registra transakcij, izvedenih na prostem trgu (katerih anonimnost se zagotovi), da se tako zagotovita preglednost količin in cen ter hkrati anonimnost udeležencev (glej točko 163 obrazložitve). Drugič, predlaga, naj se spodbudijo organizirane dražbe, tako da se njihovo število v štirih letih pred prvim letom dobave poveča na 15 in da se nekaterim operaterjem zmogljivosti (vodje skupine certifikacijskih organov > 3 GW) naloži, naj na trgu ponudijo svoje certifikate v skladu z natančnim časovnim razporedom (glej točki 164 in 165 obrazložitve).

- (261) Pristop, ki so ga predlagali francoski organi, prispeva k določeni prožnosti dobaviteljev, saj omogoča izvajanje transakcij na prostem trgu, hkrati pa zagotavlja določeno preglednost teh transakcij.
- (262) Prost dostop do registra transakcij (ki zagotavlja anonimnost) zagotavlja preglednost prostega trga in neobstoj asimetrije informacij med prevladujočim operaterjem – ki bo glavni prodajalec – in njegovimi konkurenti. Poleg tega udeležencem omogoča, da pri oblikovanju svojih ponudb na promptnem trgu upoštevajo cene, uporabljene na prostem trgu, in tako zagotovijo večjo skladnost med obema trgoma. Tako spodbuja tudi nadzor regulatorja, saj se z njim takoj odkrije poskus manipulacije s ceno s strani operaterja, če bi se njegovo ravnanje na organiziranem trgu močno razlikovalo od ravnanja na prostem trgu.
- (263) Poleg tega bi spodbuditev organiziranih dražb morala zagotoviti njihovo zadostno likvidnost, kar bi okrepilo tudi reprezentativnost referenčne tržne cene (cene zmogljivosti, ki jo večina dobaviteljev uporablja pri svoji prodaji pa tudi kot referenčno vrednost za mehanizem izravnave odstopanj).
- (264) Ta rešitev tako preprečuje tveganje „ekonomskega kopičenja“ potrdil o zagotovljenih zmogljivostih s strani največjih operaterjev zmogljivosti, spodbuja preglednost na trgu, povečuje likvidnost na organiziranem trgu in regulatorju olajšuje nadzor nad trgom.
- (265) Uvedba „dvojne obveznosti“ za leta LD–3, LD–2 in LD–1 je odgovor na tveganje tržne manipulacije s strani povezanih udeležencev. Ti bi namreč lahko umetno zmanjšali svoje število neprodanih certifikatov, tako da bi izvedli notranje prenose. Francoski organi z uvedbo obveznosti v zvezi z ravno certificirane zmogljivosti zagotovijo, da bodo povezani udeleženci morali – tudi pri notranjih prenosih – zagotoviti določeno likvidnost na organiziranem promptnem trgu.
- (266) Odločitev, da se določi obveznost v zvezi s certificirano zmogljivostjo na 25 %, zagotavlja, da bodo povezani udeleženci – in zlasti prevladujoči operater – vse ali del svojih certifikatov ponudili na organiziranem promptnem trgu in da se z notranjimi prodajami temu pogoju ne bodo mogli izogniti. Ta rešitev je podobna rešitvi z ustvarjanjem trga.
- (267) Uporaba praga (v GW) pri obveznosti, da se določen obseg potrdil o zagotovljenih zmogljivostih ponudi na organiziranih dražbah, bo omogočila, da bodo vlogo ustvarjalca trga („market maker“) v mehanizmu prevzeli največji udeleženci, zlasti prvotni operater, s čimer bo zagotovljena stalna likvidnost na dražbah.
- (268) Francoski organi so tako z zagotovitvijo likvidnosti trga odgovorili na očitek Komisije iz točke 200 obrazložitve sklepa o začetku postopka.
- (269) Francoski organi so splošneje s temi rešitvami odgovorili na pomisleke Komisije glede nepreglednosti mehanizma določanja cene, ki jih je navedla v sklepu o začetku postopka.

5.3.4.3 Izključenost nekaterih vrst operaterjev zmogljivosti iz mehanizma

- (270) Komisija je v sklepu o začetku postopka menila, da lahko tveganje za izključitev nekaterih udeležencev iz mehanizma, kot so nekatere zmogljivosti za izravnavo (zaradi morebitne diskriminacije med njimi), tuje zmogljivosti ali nove proizvodne zmogljivosti, zaradi manjšega konkurenčnega pritiska povzroči tveganje prekomernega plačevanja nadomestila udeležencem, ki so lahko vključeni v mehanizem.
- (271) Kakor je bilo pojasnjeno v oddelkih 5.3.2.1, 5.3.2.2 in 5.3.2.3, so se francoski organi zavezali, da bodo sprejeli ustrezne ukrepe za zagotovitev dejanske vključitve različnih zgoraj navedenih udeležencev v mehanizem. To bo zagotovilo konkurenčnost v okviru mehanizma in bi moralo privedi do cene zmogljivosti, ki izključuje prekomerno nadomestilo.
- (272) Da bi bila predlagana mehanizma za vključitev čezmejnih zmogljivosti in za sklepanje večletnih pogodb za nove proizvodne zmogljivosti morata biti v skladu s Smernicami, morata biti sorazmerna.

- (273) Mehanizem za vključevanje čezmejnih zmogljivosti je opisan v točkah 119 do 124 obrazložitve tega sklepa. Potem ko bodo za tuje zmogljivosti izdana dovoljenja za povezovanje prek daljnovodov, bodo te neposredno vključene na francoski trg potrdil o zagotovljenih zmogljivostih, tako da bo v primeru presoje, da se na tem trgu ne plačuje prekomerno nadomestilo, to veljalo tudi za prodajo navedenih potrdil s strani tujih zmogljivosti. V okviru mehanizma, uvedenega za vključitev tujih zmogljivosti, bodo lahko tudi povezovalne zmogljivosti prejele določeno plačilo zaradi prodaje dovoljenj za povezovanje prek daljnovodov. Ker je mogoče oceniti, da bo sodelovanje na navedenih dražbah zelo obsežno (sodelujejo lahko vse zmogljivosti za izravnavo in proizvodne zmogljivosti za električno energijo sosednje države članice, povezane prek povezovalnih daljnovodov), zlasti če se upošteva obseg dovoljenj, za katera je mogoče pričakovati, da bodo ponujena na dražbi, je mogoče ugotoviti, da te dražbe ne bodo povzročile prekomernega nadomestila. Ta mehanizem je zato sorazmeren.
- (274) Mehanizem, ki so ga predlagali francoski organi za vključitev novih zmogljivosti na francoski trg zmogljivosti, je opisan v točkah 131 do 138 obrazložitve tega sklepa. Komisija v zvezi s sorazmernostjo navedenega mehanizma meni, da izključuje vsako prekomerno nadomestilo v korist novih zmogljivosti. Natančneje, ponudbe teh zmogljivosti bodo vsekakor morale biti nižje od prvotne referenčne cene, ki sama ustreza povprečni ceni, izhajajoči iz različnih konkurenčnih procesov (predlaga se, da se izračuna kot aritmetična povprečna cena zmogljivosti, izhajajoča iz dražbe, organizirane v LD-4, pa tudi iz dražb, organiziranih v LD-2 in tekočem LD-1). To, da dobavitelji novih zmogljivosti ob predložitvi svojih ponudb ne bodo vedeli za natančno prvotno referenčno ceno, bi moralo zagotoviti, da bodo ponudbe čim nižje, da bi bile konkurenčne. Ker udeleženci ob predložitvi svojih ponudb ne bodo vedeli, ali so bile druge ponudbe za nove zmogljivosti že predložene, bodo omejitve obsega za nove zmogljivosti ponudnike torej spodbudile k temu, da za svoje naložbe ponudijo čim nižjo ceno. Komisija zato meni, da bi moralo biti tveganje prekomernega nadomestila nično, kar zadeva nove naložbe; ta mehanizem je zato sorazmeren.

5.3.4.4 Tržna moč družbe EDF

- (275) Kakor je bilo pojasnjeno v točki 64(4) obrazložitve, je bojazen Komisije, da bi EDF lahko zlahka manipulirala s cenami zmogljivostmi v svojo korist, temeljila na treh vrstah tveganja, precej značilnih za mehanizem (pri čemer naj bi nekatera lahko uresničili vsi udeleženci):
1. tveganju kopičenja zmogljivosti;
 2. tveganju kopičenja potrdil o zagotovljenih zmogljivostih; in
 3. tveganju cenovnih škarij.

Tveganje kopičenja zmogljivosti

- (276) Francija za čim učinkovitejšo preprečitev tveganja kopičenja zmogljivosti predlaga tri vrste sprememb mehanizma, in sicer da se:
1. operaterjem zmogljivosti naloži, da svoje razpoložljive zmogljivosti certificirajo v okviru razpona dovoljenih odstopanj za certifikacijo, opredeljenega glede na pretekle referenčne vrednosti;
 2. ob večjih dogodkih naložijo obveznosti ponovnega uravnoteženja v kratkem roku, določenem s predpisi (na primer: začasna zaustavitev obratovanja, dokončno zaprtje, okvara, ki povzroči dolgotrajno zmanjšanje razpoložljivosti itd.) in se določi plačljivost vsakega skupnega ponovnega uravnoteženja, s katerim se preseže določen prag (največ 1 GW) pred letom dobave; ter
 3. spremembo mehanizma izravnave odstopanj: spodbujevalni koeficient „k“ bo podvojen in se bo še dodatno povečal za negativna neravnotežja, ki bodo presegla najvišji prag 1 GW, še manj ugoden pa bo za pozitivna neravnotežja, ki bodo prav tako presegla najvišji prag 1 GW. Poleg tega se bo cena Padmin postopoma zviševala z 20 000 EUR/MW leta 2017 na 40 000 EUR/MW leta 2018 in 2019 ter na 60 000 EUR/MW leta 2020, nazadnje pa se bo letno posodabljala, da bi se uskladila z vrednostjo CONE.
- (277) Prva rešitev zagotavlja, da operaterji zmogljivosti z velikim portfeljem zmogljivosti v okviru razpona dovoljenih odstopanj za certifikacijo ne bodo mogli izvajati tržnih manipulacij. Poleg tega regulativnim organom omogoča lažje odkrivanje sumljivih ravnanj v primerjavi z obstoječim okvirom.

- (278) Druga rešitev mora okrepiti spodbude za udeležence na trgu, da v okviru razpona dovoljenih odstopanj za certifikacijo bolje ocenijo raven razpoložljivosti svojih obratov. Kar zadeva ukrep, s katerim večja ponovna uravnoteženja pred LD postanejo plačljiva, so francoski organi predlagali, da ta ukrep postane nesomeren in da se plačljiva ponovna uravnoteženja za povečanje obsega certifikacije uporabljajo le za udeležence, ki so izvedli večji obseg ponovnih uravnoteženj. Razlog je ta, da bi lahko uporaba tega ukrepa za vse udeležence ovirala konkurenco, ker bi dejansko veliko bolj omejevala udeležence z manjšim obsegom zmogljivosti glede na prevladujočega operaterja, ki bi lahko umetno povečal svoja odstopanja. Uvedba takšnega praga (katerega višino je treba določiti, vendar ta ne sme presegati 1 GW) torej omogoča (i) ohranjanje prožnosti sedanjega sistema za večino udeležencev, hkrati pa (ii) odpravo možnosti udeležencev, ki imajo velik portfelj zmogljivosti, da izvajajo tržne manipulacije z izvajanjem določenega števila „manjših“ ponovnih uravnoteženj.
- (279) Tretja rešitev bo okrepila spodbude vsem udeležencem na trgu, da trgujejo s svojimi certifikati na trgu zmogljivosti, prispevajo k oblikovanju referenčne tržne cene, ki dejansko izraža vrednost zmogljivosti, in ne morejo izbirati med nakupom na trgu in nabavo pri viru v okviru izravnave odstopanj.
- (280) Komisija meni, da vse navedene rešitve omogočajo, da se tveganje kopičenja zmogljivosti, čeprav ga ni mogoče v celoti izključiti, vsaj čim bolj zmanjša. Ni treba posebej poudarjati, da nadzor francoskih regulativnih organov nad trgom dopolnjuje navedene spodbude, vključene v mehanizem.

Tveganje kopičenja potrdil o zagotovljenih zmogljivostih

- (281) Francoski organi so se za preprečitev tveganja kopičenja potrdil zavezali, da bodo povečali število dražb, organiziranih pred letom dobave, in operaterjem zmogljivosti naložili, naj v vsakem organiziranem krogu dražb ponudijo določen najmanjši obseg potrdil.
- (282) Te rešitve se pridružujejo rešitvam, ki se že izvajajo in med katerimi je možnost, da dobavitelji prejmejo potrdila o zagotovljenih zmogljivostih z nakupom proizvoda ARENH. V zvezi s tem so francoski organi predlagali, da preučijo možnost za dodaten pritek državnih sredstev za financiranje proizvoda ARENH v povezavi z zmogljivostmi, za preprečitev tega, da bi ta proizvod oviral svobodno oblikovanje cen na trgu zmogljivosti. Ta rešitev je delni odgovor na predloge za spremembo ARENH, ki so jih navedle nekatere zainteresirane strani in ki so povzeti v točki 182(2) obrazložitve tega sklepa.
- (283) Vse navedene rešitve francoskih organov bi morale prispevati k temu, da se čim bolj zmanjšata možnost in interes velikih operaterjev zmogljivosti, zlasti prvotnega operaterja, za kopičenje potrdil o zagotovljenih zmogljivostih. Poleg tega bi bila tako zagotovljena likvidnost na dražbah teh potrdil.
- (284) Komisija zato meni, da vse navedene zaveze ponujajo rešitev, ki je ustrezen odgovor na vprašanja likvidnosti, ki jih je postavila v sklepu o začetku postopka.

Tveganje cenovnih škarij zaradi prvotnega prevladujočega operaterja

- (285) Komisija je v točki 194 obrazložitve sklepa o začetku postopka poudarila tveganje, da bi prišlo do navzkrižnega subvencioniranja med proizvodno in tržno panogo prvotnega operaterja (to je do prodaje potrdil o zagotovljenih zmogljivostih konkurentom po višji ceni od notranje prodajne cene, ki se uporablja med njegovo proizvodno in tržno panogo, posledica česar je izključitev konkurentov iz trga dobave električne energije).
- (286) Francoski organi bodo za lažje odkrivanje takšnih ravnanj in njihovo odpravo po eni strani odpravili vrzel v obstoječi zakonodaji, ki omogoča brezplačen prenos potrdil. Po tej zakonodajni spremembi dobavitelji ne bodo več mogli brez stroškov prenašati potrdil o zagotovljenih zmogljivostih med svojo proizvodno in tržno panogo.

Z zakonodajo bo treba določiti, da povezani udeleženec te notranje prenose izvede po ceni, ki izraža cene, izhajajoče iz krogov dražb na organiziranem trgu. Če torej cena, izhajajoča iz kroga (ali krogov) dražb na organiziranem trgu, na datum notranjega prenosa ni znana, bodo lahko povezani udeleženci razglasili ceno, indeksirano glede na ceno, izhajajočo iz krogov dražb na organiziranem trgu. Povezani udeleženec bo na primer lahko izjavil, da je notranji prenos enak referenčni tržni ceni, preden bo komisija za regulacijo energije uradno določila njeno vrednost.

- (287) Po drugi strani bodo lahko udeleženci na trgu v celoti dostopali do registra transakcij, povezanih s potrdili o zagotovljenih zmogljivostih. Na trgu bo tako mogoč nadzor nad prenosi, izvedenimi na prostem trgu, saj bodo ti (anonimni) prenosi javni. Kot je bilo pojasnjeno v točki 263 obrazložitve, ta ukrep s tem zagotavlja preglednost prostega trga.
- (288) Francoski organi so tako odgovorili na očitke Komisije v zvezi s tveganji cenovnih škarij, ki bi jih lahko izvajal prvotni operater.

5.3.4.5 Sklepna ugotovitev o sorazmernosti ukrepa

- (289) Komisija ob upoštevanju različnih rešitev, ki jih je predlagala Francija, meni, da je spremenjeni mehanizem sorazmeren s svojim ciljem.

5.3.5 Preprečevanje negativnih učinkov na konkurenco in trgovino

5.3.5.1 Oviran dostop za nove proizvodne zmogljivosti

- (290) Francoski organi so se za odpravo težav, kakršne je ugotovila Komisija v sklepu o začetku postopka pri vključevanju novih proizvodnih zmogljivosti v mehanizem, zavezali, da bodo mehanizem popravili s tema ukrepoma:
1. z uvedbo večletnega sistema posebnih pogodb za razliko za nove proizvodne zmogljivosti, kakor je opisano v točkah 131 do 138 obrazložitve, in
 2. kakor je bilo opisano v točkah 146 do 148 obrazložitve, s postopnim zviševanjem regulirane cene, da bi se ta nazadnje izenačila s CONE.
- (291) Z navedenima rešitvama bo mogoče odpraviti oviran dostop za nove proizvodne zmogljivosti.

5.3.5.2 Razlikovanje med implicitno in eksplicitno izravnavo

- (292) Kakor je bilo pojasnjeno v točki 237 obrazložitve, Komisija meni, da je Francija našla ustrezno ravnotežje med različnimi obveznostmi glede zmogljivosti za izravnavo, ne da bi pri tem omejila njihovo vključenost v mehanizem. Čeprav navedeni vrsti izravnave nista enakovredno vključeni v mehanizem, Komisija meni, da je to razlikovanje potrebno za čim boljšo vključenost obeh vrst zmogljivosti za izravnavo.

5.3.5.3 Eksplicitna vključitev tujih zmogljivosti

- (293) Kakor je bilo navedeno v točkah 119 do 125 obrazložitve, so francoski organi v odgovoru na pomisleke Komisije in tretjih strani predlagali hibridni model, v katerem se dodelijo dovoljenja za povezovanje prek daljnovodov, ki naj bi nazadnje omogočila vključitev tujih proizvodnih zmogljivosti.
- (294) Kot je bilo pojasnjeno v točki 239 obrazložitve, so francoski organi predlagali mehanizem, ki omogoča eksplicitno vključitev čezmejnih zmogljivosti v mehanizem. Ta očitek Komisije je bil tako odpravljen.

- (295) Rešitev za eksplicitno vključitev čezmejnih zmogljivosti, za katero se je odločila Francija, poleg tega omogoča plačevanje nadomestila za povezovalne daljnovode, če je to proizvodno sredstvo redko. Izbrana rešitev je torej odgovor na tveganje, da bi bilo ovirano spajanje trgov, katerega obstoj je ugotovila Komisija v točki 206 obrazložitve sklepa o začetku postopka ⁽³⁵⁾.

5.3.5.4 Asimetrija informacij v razmerju med prvotnim prevladujočim operaterjem ter njegovimi sedanji in potencialnimi konkurenti

- (296) Kakor je bilo pojasnjeno v točkah 245 do 247 obrazložitve in v oddelku 5.3.4.1, je Komisija ugotovila tveganje, da bi lahko alternativni dobavitelji, zlasti novi udeleženci, imeli težave pri oceni svojih posamičnih obveznosti glede zmogljivosti. Iz ugotovitev Komisije v navedenih točkah obrazložitve izhaja, da so francoski organi predvideli ustrezne ukrepe za pomoč dobaviteljem pri boljšem izračunu njihovih obveznosti glede zmogljivosti.
- (297) Poleg tega so imeli v prvotni različici mehanizma zmogljivosti različni udeleženci slab pregled nad transakcijami, izvedenimi na prostem trgu, zato niso imeli celotnega pregleda nad ceno zmogljivosti. Francija je predlagala rešitve za izboljšanje preglednosti celotnega trgovanja za vse udeležence, kakor je bilo opisano v oddelku 5.3.4.2. Ti ukrepi vključujejo zagotovitev dostopa vseh udeležencev do registra transakcij, izvedenih na prostem trgu (katerih anonimnost je zagotovljena), in okrepitev organiziranih dražb.
- (298) Z vsemi navedenimi rešitvami bodo poleg prvotnega operaterja imeli tudi drugi udeleženci boljši pregled po eni strani nad svojimi obveznostmi glede zmogljivosti in po drugi strani nad obsegom trgovanja in tržnimi cenami. S temi ukrepi se je močno izboljšala preglednost mehanizma, uravnotežila pa se je tudi asimetrija informacij v korist prvotnega operaterja, ki bo v razmerju do operaterjev zmogljivosti pa tudi dobaviteljev največji udeleženec v okviru mehanizma.

5.3.5.5 Prednost, zagotovljena nizkoogljičnim proizvajalcem

- (299) Komisija ugotavlja, da francoski organi za nove zmogljivosti nameravajo uvesti okoljska merila, ki bodo zagotovila prednost nizkoogljičnim proizvajalcem (glej točko 137 obrazložitve).
- (300) Navedene določbe upoštevajo Smernice ⁽³⁶⁾, v katerih je pri teh ukrepih poudarjeno, da morajo v primeru enakovrednih tehničnih in gospodarskih parametrov dajati prednost nizkoogljičnim proizvajalcem.

5.3.5.6 Sklepna ugotovitev o morebitnem izkrivljanju konkurence in trgovine znotraj Unije

- (301) Iz navedenih razlogov Komisija ugotavlja, da navedeni mehanizem ne bo več neupravičeno izkrivljal konkurence in/ali trgovine znotraj Unije.

5.3.5.7 Časovna omejenost

- (302) Ker je francoski mehanizem prvi decentralizirani mehanizem zmogljivosti, ki ga je v okviru Smernic odobrila Komisija, in ker je potrebnost mehanizma zelo odvisna od razvoja energetskega trga, ki se z vidika liberalizacije trga še razvija, Komisija meni, da je treba odobritev navedenega mehanizma časovno omejiti. Komisija meni, da je desetletno trajanje razumno in skladno s predhodnimi odločitvami ⁽³⁷⁾.

6. SKLEPNE UGOTOVITVE

- (303) Komisija ugotavlja, da je Francoska republika nezakonito vzpostavila trg zmogljivosti v Franciji, s čimer je kršila člen 108(3) PDEU. Vendar je navedeni ukrep ob upoštevanju različnih rešitev, ki jih je predlagala Francija in ki so opisane zgoraj, skladen s Smernicami –

⁽³⁵⁾ V zvezi s prilagoditvijo mehanizma evropski zakonodaji glej točko 97 Smernic.

⁽³⁶⁾ Glej točko 233 Smernic.

⁽³⁷⁾ Glej na primer odločitev Komisije C(2014) 5083 final z dne 23. julija 2014, SA.35980 – GB capacity mechanism, točka 162 obrazložitve.

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Trg zmogljivosti, ki ga je vzpostavila Francoska republika, je državna pomoč, ki je v skladu s členom 107(3)(c) PDEU združljiva z notranjim trgov.

Člen 2

Komisija shemo pomoči, ki se izvaja prek trga zmogljivosti, odobri za največ deset let. Vsako shemo, ki se bo ohranila po izteku tega roka, bo treba ponovno prijaviti.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na Francosko republiko.

V Bruslju, 8. novembra 2016

Za Komisijo
Margrethe VESTAGER
Članica Komisije
